

BOKTIPS VÅREN 2024 | KEVÄT 2024

Bokrådets boktips för vuxna | Kirjaraadin suosituslista aikuisille

Finlandsinstitutets bokråd, som består av sverigefinska läsare, bibliotekarier, översättare, litteraturvetare och journalister, delar med sig av sina läsoplevelser och tipsar om aktuell finskspråkig och sverigefinsk litteratur för i Sverige verksamma bibliotek, skolor, förskolor - och för alla litteraturintresserade.

Boktipslistan, som publiceras två gånger om året, kan användas som inspiration och stöd vid inköp av ny finländsk och sverigefinsk litteratur.

Suomen instituutin kirjaraati, jossa on mukana ruotsinsuomalaisia lukijoita, kirjastonhoitajia, kääntäjiä, kirjallisuustieteilijöitä sekä toimittajia, jakaa luku-kokemuksiaan ja suosittelee ajankohtaista suomenkielistä ja ruotsinsuomalaista kirjallisuutta Ruotsissa toimiville kirjastoille, kouluille, esikouluille - ja kaikille kirjallisuudesta kiinnostuneille.

Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää kirjavinkkilistaa voidaan käyttää inspiraationa ja tukena uuden suomalaisen ja ruotsinsuomalaisen kirjallisuuden hankinnassa.

Bokrådets arbetsmöte på Finlandsinstitutet i maj 2024 |

Kirjaraadin työkokous Suomen Tukholman instituutissa toukokuussa 2024

Bokrådets medlemmar våren 2024 | Kirjaraadin jäsenet keväällä 2024

Mari Forsberg, Eija Helenius, Marjut Hökfelt, Emil Johansson, Eija-Liisa Knuutinen, Pilvi Mattila Sundberg, Outi Oja, Liisa Paavilainen, Henry Saarinen, Ari Setälä, Eeva Östberg, Kati Eräpuu.

Översättningar från finska till svenska | Käännökset suomesta ruotsiksi

Marjut Hökfelt och bokrådet | Marjut Hökfelt ja kirjaraati

Innehållsförteckning | Sisällysluettelo

Tema: Regnbågsfinland Teema: Sateenkaari-Suomi	3
Tema: Romantik Teema: Romantiikkaa	4
Tema: Krigsbarnen berättar Teema: Sotalapset kertovat	6
Tema: Skogsfinnar Teema: Metsäsuomalaiset	7
Urval ur vårens skönlitteratur Poimintoja kevään kaunokirjallisuudesta	
Romaner Romaanit	8
Lättiläst litteratur Selkokieline kirjallisuus	12
Deckare och spänning Dekkarit ja jännitysromaanit	13
Noveller Novellit	15
Poesi Runous	15
Serier Sarjakuvat	16
Bokrådets favoriter: skönlitteratur Kirjaraadin suosikit: kaunokirjallisuus	17
Essäer Esseet	22
Tema: Memoarer av yrkesstolta Teema: Ammatti-ihmisten muistelmia	23
Tema: Finska soldater förr och nu Teema: Suomalaisiasotilaita ennen ja nyt	25
Tema: Kärlek till den finska naturen Teema: Rakkaus suomalaiseen luontoon	26
Tema: Skapande kvinnor Teema: Luovia naisia	27
Tema: Terveet elämäntavat Teema: Hälsosamt liv	28
Urval ur vårens facklitteratur Poimintoja kevään tietokirjallisuudesta	29
Bokrådets favoriter: facklitteratur Kirjaraadin suosikit: tietokirjat	32
Vårens sverigefinska litteratur Kevään ruotsinsuomalainen kirjallisuus	35
Översättningar från finska till svenska Käännökset suomesta ruotsiksi	36
Kontaktuppgifter Yhteystietoja	37

Tema | Teema

Regnbågsfinland | Sateenkaari-Suomi

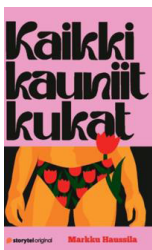
Rasmus Airikka: Homoromaani (Tammi, 2023)

Airikkas debutroman är en homosexuell odysseé, där jag-berättaren har flyttat från Åbo till Helsingfors och söker sig själv i upprepade förhållanden med män. Bakom de ständigt växlande förhållandena klarnar gradvis smärtpunkterna i berättarens förflutna och förklarar det eviga sökandet.

Outi Oja

Airikan esikoisromaani on homoseksuaalinen odysseia, jossa Turusta Helsinkiin muuttanut minäkertoja etsii itseään toistuvista miessuhteista. Vaihduvien miessuhteiden takaa lukijalle selviää vähitellen kertojan menneisyyden kipupisteet, jotka selittävät loputonta etsintää.

Outi Oja

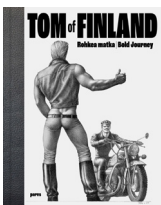
Markku Haussila: Kaikki kauniit kukat (Storytel Publishing Finland, 2023)

En oerhört gripande autofiktiv utvecklingsroman om en lillebror och hans syster som båda dyrkar sin totalt frånvarande mamma, som i sin tur har vigt sitt liv åt kung alkohol. Lillebrodern blir upphetsad av Jesustavlans och blir kär i Howard i Take That. En brutal skolvärld där det dock skymtar fram härliga halmstrån. Den korta berättelsen består av hemska familjetragedier, men också varm humor, komik och kärlek.

Mari Forsberg

Valtavan koskettava autofiktiivinen kasvutarina pikkuveljestä ja sen siskosta, jotka palvovat totaalisen poissaolevaa äitiä, joka taas pyhittää elämänsä kuningas alkoholille. Pikkuveli kiihottuu jeesustaulusta ja ihastuu Take Thatin Howardiin. Raadollista koulumaailmaa, jossa vilahtaa kuitenkin ihania oljenkorsia. Lyhyt tarina sisältää kaameita perhetragedioita, mutta myös lämmintä huumoria, komiikkaa ja rakkautta.

Mari Forsberg

Leevi Haapala, João Laia, Jari-Pekka Vanhala: Tom of Finland. Rohkea matka - Bold Journey (Kustannusosakeyhtiö Parvus, 2023)

Tom of Finland, eller Touko Laaksonen (1920–1991), blev redan på 1960- och 1970-talet känd runtom i världen för sina illustrationer av bredaxlade, välhängda och leende homosexuella män. Så sakteliga smög sig Tom of Finlands vågade teckningar också till Finland. Slutgiltigt blev Tom of Finland välkomnad i hemlandet genom förra årets utställning på Kiasma, muséet för samtidskonst: *Tom of Finland – En modig resa*, som den här boken är en fortsättning på.

Ari Setälä

Tom of Finland eli Touko Laaksonen (1920–1991) tuli maailmalla tunnetuksi harteikkaitten, isokaluisten ja hymyilevien homomiesten kuvaajana jo 1960- ja 1970-luvuilla. Suomeen Tom of Finlandin rohkeat piirroksiset hiipivät hiljakseen. Lopullisesti Tom of Finland tuli toivotetuksi tervetulleeksi koti-Suomeen Nykyaiteen museo Kiasman viime vuotisella näyttelyllä *Tom of Finland - Rohkea matka*, jonka jatkumoa tämä kirjakin on.

Ari Setälä

**Kaj Korkea-aho: Hur man möter en mamma (Förlaget M, 2024) /
Äitiä etsimässä (Otava, 2024)**

Det stabila paret Kaj och Niko vill bilda familj och börjar leta efter en mamma till sitt blivande barn. Hur ska två män agera när de söker en mamma? Den här oerhört personliga resan mot medföräldraskap beskrivs väldigt intimt av Kaj Korkea-aho. Han går igenom sin egna barndom och sexualitet. En varm och gripande bok, där humorn också finns med.

Eija-Liisa Knuutinen

Vakiintunut pariskunta, Kaj ja Niko, haluaa muodostaa perheen ja ryhtyy etsimään äitiä tulevalle lapselleen. Miten kaksi miestä voivat toimia äitiä hakiessaan? Tätä hyvin henkilökohtaista matkaa kumpu-panuusvanhemmuuteen Kaj Korkea-aho kuvaa hyvin intiimisti. Hän käy läpi omaa lapsuuttaan ja seksuaalisuuttaan. Lämmin ja koskettava kirja, huumoriakaan ei ole unohdettu.

Eija-Liisa Knuutinen

Sanna Hirvonen: Margit (Kustantamo S&S, 2024)

Margit sveper med sig Ulla, som flyttat till Helsingfors och gör karriär på en reklambyrå. På annat håll har vi Ninni, vars värld skakas om i sina grundvalar av marmor-Artemis, tills hon möter hans kroppsliga motsvarighet. En sinnlig skildring av 1980–1990-talets uppsving och lågkonjunktur med skoningslösa förluster.

Mari Forsberg

Margit vie mukanaan Helsinkiin muutaneen mainostoimistouraa luovan Ullan. Toisaalla on Ninni, jonka maailman räjäyttää marmorinen Artemis, kunnes hän myös kohtaa lihallisen vastineen. Aistikkaasti kuvattu 1980–1990-lukujen nousukausi ja lama, jossa menetykset ovat armottomia.

Mari Forsberg

Tema | Teema

Romantik | Romantiikkaa

Katariina Vuori: Parasta ennen (Otava, 2024)

Den snudd på 50-åriga arkeologen Armi Komulainen får veta att hon för att vara berättigad änkepension måste gifta sig före sin 50-årsdag. Nu inleds en humoristisk karljakt. Feelgoodboken rör sig i en intressant arkeologisk arbetsmiljö i Norra Österbotten och Kajanaland.

Outi Oja

Karvaa vaille viisikymppinen arkeologi Armi Komulainen saa tietää, että leskeneläkettä saadakseen on avioituttava ennen 50-vuotispäiväänsä. Käynnistyy humoristinen miesjahti. Hyvän mielen kirja liikkuu mielenkiintoisesti arkeologien työmiljöissä Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa.

Outi Oja

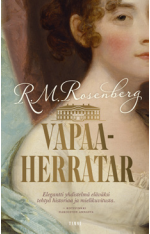
Enni Mustonen: Kartanonrouva (Otava, 2024)

Andra delen i Frugården-serien. En herrgårdsfrus liv mitt bland oroligheterna under kriget mellan Sverige och Ryssland (1788–1790). En omsorgsfull tidsskildring på Mustonens vis.

Eija Helenius

Frugården-sarjan toinen osa. Kartanonrouvan elämää herraskartanossa Ruotsin ja Venäjän välisen sodan (1788–1790) melskeissä. Tarkkaa ajankuvausta Mustosen tapaan.

Eija Helenius

Riikka-Maria Rosenberg: Vapaa-herratar (Tammi, 2024)

Huvudpersonen i andra delen i serien om kvinnorna på Haga gård är Helena von Burghausen. Boken utspelar sig under slutet av 1700-talet och början av 1800-talet. Så småningom bryter finska kriget ut, vilket vänder upp och ner på allas liv. Helena tvingas ta hand om familjen, och efter kriget också renoveringen av Haga gård. En intressant tidsskildring som kryllar av historiska personer.

Marjut Hökberg

Hakoisten naiset -sarjan toisessa osassa päähenkilönä on Helena von Burghausen. Eletään 1700-luvun loppua ja 1800-luvun alkupuolta. Vähitellen syttyy Suomen sota, joka mullistaa kaikkien elämän. Helena joutuu huolehtimaan perheestään ja sodan jälkeen myös kartanon kunnostuksesta. Mielenkiintoinen ajankuvaus, joka vilisee historiallisia henkilöitä.

Marjut Hökberg

Maija Kajanto: Sitrnunakevät (WSOY, 2024)

Våren kommer med sorg och i Pyhävirta är inget som förut. Fjärde upplevelserika delen i den lättsamma Kafé Björk-serien. Boken är definitivt värd att läsa om man har tyckt om de tidigare delarna.

Eeva Östberg

Kevät tuo mukanaan surua ja Pyhävirralla mikään ei ole enää niin kuin ennen. Kepeän Kahvila koivu -sarjan elämänmakuinen neljäs osa. Kirjaan kannattaa ehdottomasti tarttua, jos on tykännyt sarjan aikaisemmista osista.

Eeva Östberg

Kirsi Pehkonen: Hiekkalinnoja Jylhäsalmeilla (Otava, 2024)

Den nionde romanen i den populära Jylhäsalmi-serien går vidare i samma välbekanta bondromantiska stil. Selma har gått igenom en skilsmässa och flyr till släktingarna i Jylhäsalms landskap för en timeout. Berättelsen löper på två plan och leder som ett resultat av en sommarstorm till slingrande turer. Den här romansen passar bra att avnjutas på semesterbryggan eller i hängmattan.

Outi Oja

Suosittun Jylhäsalmi-sarjan yhdeksäs romaani jatkaa tutulla maalaisromanttisella otteella. Avioeron kokenut Selma pakenee Jylhäsalmen maisemiin sukulaistensa hoiviin etsimään aikaisää. Kahdessa tasossa etenevä tarina saa kiemuroita kesämyrskyn seurauksista. Tämä romanssi sopii nautittavaksi kesälaiturilla tai riippumattomassa.

Outi Oja

Kaisa Viitala: Klaanin vierana (Karisto, 2024)

En romantisk nöjesroman som utspelar sig i 1700-talets Skottland. Huvudperson är Agnes, dottern i en respekterad Londonfamilj. Romanen skildrar på ett intressant sätt den rörelsehindrede Agnes oväntade uppbrott från London för att bosätta sig i ett skotskt slott. Boken inleder "Hedarna kallar"-serien.

Eeva Östberg

1700-luvun Skotlantiin sijoittuva romanttinen viihderomaani, jonka päähenkilönä on arvostetun lontoolaisperheen tytär Agnes. Romaani kuvaa kiinnostavalla tavalla liikuntarajoitteisen Agnesin yllättävää lähtöä Lontoosta ja asettumista skottiklaanin linnaan. Kirja aloittaa Nummien kutsu -sarjan.

Eeva Östberg

Tema | Teema

Krigsbarnen berättar | Sotalapset kertovat

Katri Lehtinen: *Olavi, sotalapsi* (Momentum Kirjat, 2023)

En delvis fiktiv roman om den 8-årige Olavi och hans storsyster Hilma som båda skickas som krigsbarn till Sverige. Lehtinen skildrar levande och detaljerat först den fattiga och barnrika familjens vardag på landsbygden i södra Finland, sedan den mödosamma och farliga resan till Sverige med tåg och båt, och slutligen barnens olika sätt att förhålla sig till det främmande språket och de främmande förhållandena i det nya landet. Det följsamma språket och växlingen mellan händelserna och barnets tankar och minnen gör berättelsen lättläst och intressant. Genom dialogen mellan romangestalterna skildras på ett skickligt sätt bland annat det väldiga maskineriet av de sociala myndigheterna, barnens följeslagare och båtarna som byggts om för ändamålet. Boken åskådliggör flykting-skapets universella essens. *Kati Eräpuu*

Osittain fiktiivinen romaani 8-vuotiaasta Olavista ja hänen isosiskostaan Hilmosta, jotka lähetetään sotalapsiksi Ruotsiin. Lehtinen kuvaa elävästi ja yksityiskohtaisesti ensin monilapsisen vähävaraisen perheen arkea maaseudulla Etelä-Suomessa, sitten vaivalloista ja vaarallista matkaa Ruotsiin junalla ja laivalla, ja lopulta lasten erilaisia tapoja suhtautua vieraaseen kieleen ja outoihin olosuhteisiin uudessa maassa. Sujuva kieli sekä tapahtumien ja lapsen mielteiden ja muistojen vaihtelu tekee tarinasta helppolukuisen ja mielenkiintoisen. Muun muassa koko valtava koneisto lastensuojeluviranomaisineen, lasten saattajineen ja tarkoitusta varten uudelleenrakennettuine laivoineen tulee taitavasti kuvatuksi romaanin henkilöiden välisessä dialogissa. Kirja avaa pakolaisuuden yleismaailmallista perusolemusta. *Kati Eräpuu*

Susanna Alakoski (idé) & Ingrid Sjökvist (red.): *Ett hav emellan: De finska krigens barn berättar* (Ordfront förlag, 2024)

I antologin *Ett hav emellan* berättar både krigsbarn och deras ättlingar om sina erfarenheter. Både sorgliga händelser och positiva erfarenheter lyfts fram. Berättelserna är rörande och skildrar krigens arv utifrån flera olika perspektiv. Relationen till det finska arvet och det finska språket och identitetsfrågor är några teman som återkommer i texterna. *Eeva Östberg*

Ett hav emellan -antologiassa sekä sotalapset että heidän jälkeläisensä kertovat kokemuksistaan. Sekä surullisia tapahtumia että positiivisia kokemuksia nostetaan esiin. Kertomukset ovat koskettavia ja kertovat sotien perinnöstä useista eri näkökulmista. Suhde suomalaiseen perintöön ja suomen kieleen ja identiteettikysymykset ovat muutamia teksteissä toistuvia teemoja. *Eeva Östberg*

Ann Nehlin: De finska krigsbarnen. Ett nordiskt familjedrama (Natur & Kultur, 2024)

För sin bok om krigsbarn har den svenska historikern Ann Nehlin använt sig av bevarade brev ur både svenska och finska Riksarkivet. Det är stundtals hjärtskärande läsning om hur de finska mammorna längtar efter sina barn som de skickat i väg till Sverige, och hur de svenska fostermammorna fäster sig vid barnen som snart ska skickas tillbaka till Finland. Mitt i allt längtade 70 000 krigsbarn efter sina mammor och syskon, kände sig helt ställda över det svenska språket och började snart glömma bort finskan.

Ari Setälä

Ruotsalainen historioitsija Ann Nehlin on käyttänyt sotalapsikirjaansa Ruotsin Riksarkivetiin ja Suomen Kansallisarkistoon tallennettuja kirjeitä. Ne ovat paikoin sydäntäsärkevää luettavaa, kun suomalaisäidit kaipaavat Ruotsiin lähettämiään lapsiaan ja ruotsalaiset kasvattivanhemmat kiintyvät lapsiin, joita kohta aletaan palauttaa takaisin Suomeen. Kaiken keskellä 70 000 sotalasta kaipasivat äitejään ja sisaruksiaan, olivat ymmällään ruotsin kielen kanssa ja alkoivat unohtaa suomen kielen.

Ari Setälä

Tema | Teema

Skogsfinnar | Metsäsuomalaiset

Ville-Juhani Sutin: Paratiisista (Into, 2024)

En roman om att söka efter paradiset och sin plats i en föränderlig och hård värld. Genom huvudpersonerna Sofie och Lukki förflyttas berättelsen från den svenska Finnskogen till Nordamerika. Romanen skildrar på ett intressant sätt skogsfinnarnas liv på 1600-talets samt kolonin Nya Sverige dit också skogsfinnar förvisades.

Eeva Östberg

Romaani paratiisin ja oman paikkansa etsinnästä muuttuvassa ja kovassa maailmassa. Päähenkilöiden Sofien ja Lukin kautta tarina kuljetetaan Ruotsin suomalaismetsistä Pohjois-Amerikkaan. Romaani kuvaa kiinnostavalla tavalla 1600-luvun metsäsuomalaisen elämää sekä Uuden Ruotsin siirtokuntaa, jonne myös metsäsuomalaisia karkotettiin.

Eeva Östberg

Ville-Juhani Sutin: Hajonneen maailman käyttöohje (Into, 2023)

Sutisen essäsamling begrundar en värld som är trasig men ännu inte helt oduglig. Hur anpassar sig människan till ett liv mitt i en ekokatastrof? En av de berättande och personliga texterna skildrar skogsfinnarnas historia och författarens besök i dagens finnskogar i Värmland.

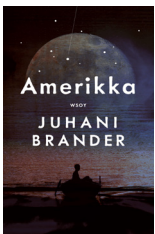
Eeva Östberg

Sutisen esseekokoelmassa pohditaan maailmaamme, joka on rikki, mutta ei vielä täysin käyttökelvoton. Miten ihminen sopeutuu elämään ekokatastrofin keskellä? Yksi teoksen tarinallisista ja omakohtaisista teksteistä kertoo metsäsuomalaisen historiasta ja kirjailijan vierailusta tämän päivän Värmlannin suomalaismetsiin.

Eeva Östberg

Urval ur vårens skönlitteratur | Poimintoja kevään kaunokirjallisuudesta

Romaaner | Romaanit

Juhani Brander: Amerikka (WSOY, 2023)

En fin roman om Kaarlo som växer upp i ett fattigt, efterkrigstida Finland. Språket är insiktsfullt och skärgårdskommunens liv och människor skildras på ett känsligt sätt. Jag blev särskilt förtjust i huvudpersonens säregna mormor.

Eeva Östberg

Kaunis romaani sotienjälkeisen Suomen köyhissä oloissa kasvavasta Kaarlosta. Romanin kieli on oivaltavaa ja eristäytyneen saaristolaiskunnan elämää ja ihmisiä kuvataan herkästi. Erityisesti ihastuin päähenkilön omalaatuiseen mummoon.

Eeva Östberg

Antti Ritvanen: Hyvää jatkoa, Homo sapiens! (Otava, 2023)

En kändisterapeut som är bekant från teve vaknar upp till hur tomt hans liv är. Han blir häftigt förälskad i en kund och det går utför med både hans varumärke och i och med det också hans liv. En tidvis fantastiskt rolig och tidvis samhällskritisk roman om hur sinnets djup blivit ytligt.

Pilvi Mattila Sundberg

TV:stä tuttu julkkisterapeutti herää elämänsä tyhjyyteen, rakastuu palavasti asiakkaaseensa ja hänen brändinsä ja sitä myötä elämänsä alkaa luisua kohti tuhoa. Väliillä hulvattoman hauska, väliillä riipaisevan yhteiskuntakriittinen romaani siitä, miten mielen syvyyksistä tuli pintaa.

Pilvi Mattila Sundberg

Veera Vaahtera: Tarpeeksi täydellistä (Tammi, 2023)

”Hur svårt är det att förklara hur ett förhållande avklingar” – sångerskan Erin: Vind för våg. Veera Vaahtera lyckas oerhört underhållande och skickligt med just detta: man väntar med fasa på den traditionella släktjulen, och maken har dessutom en metamour, dvs. partners andra partner som inte är ens egen partner. Ändå gnäller boken inte, och man tycker inte direkt synd om någon.

Eija Helenius

”Miten vaikeaa on selittää, kuinka liitto laimenee” – laulaja Erin: Hunningolla. Veera Vaahtera onnistuu siinä oikein viihdyttävästi ja taitavasti: kauhulla odotetaan perinteistä suvun joulua ja aviomiehellä on vielä metamuru, so. kumppanin toinen kumppani, joka ei ole itselle kumppani. Silti kirja ei ruikuta, eikä ketään suuremmin säälitellä.

Eija Helenius

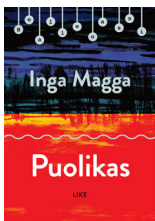
Karolina Timonen: Laina (WSOY, 2023)

I sin ljo älv-serie berättar Kalle Päätaalo upprepade gånger om sin första fru Laina. I den här romanen skapar författaren Karoliina Timonen en fiktiv historia om samma Laina, som försöker orka älska sin make Kalle Päätaalo som ständigt ränner hos andra kvinnor. Skildringen återger in i tröttsamhet parets skilsmässodag den sista januari 1955.

Ari Setälä

Ijoki-sarjan kirjoissaan kirjailija Kalle Päätaalo kertoo toistuvasti ensimmäisestä vaimostaan Lainasta. Tässä romaanissa kirjailija Karoliina Timonen luo kuvitteellisen tarinan samaisesta Lainasta, joka yrittää jaksaa rakastaa alati vieraissa naisissa juoksevaa miestäään Kalle Päätaaloa. Kerronta toistaa pariskunnan eropäivää tammikuun viimeistä vuonna 1955 väsyksiin asti.

Ari Setälä

Inga Magga: Puolikas (Otava, 2024)

En tidvis något undervisande men desto viktigare och gripande berättelse om ett ämne som det har skrivits och talats alldeles för lite om. De efterkrigstida barnen i Sápmi, internaten, dagens stadsamer och rötternas betydelse för identiteten samt modersmålet och dess revitalisering.

Mari Forsberg

Ajoittain hieman opetusmainen, mutta sitäkin tärkeämpi ja koskettavampi tarina aiheista, josta on puhuttu ja kirjoitettu aivan liian vähän. Sotienjälkeisen Saamenmaan lapsista, kouluasuntoloista, nykypäivän kaupunkisaamelaisuudesta ja juurien merkityksestä identiteettiin, sekä äidinkielestä ja sen elvytyksestä.

Mari Forsberg

Paula Havaste: Luode (Gummerus, 2024)

Det här är den tredje, fristående delen i Havastes historiska bokserie om klubbekriget. Boken går bra att läsa utan att vara insatt i de tidigare delarna. Romanen innehåller romantiska drag och utspelar sig på 1620-talet, klubbekriget är redan över. Huvudpersonerna Sule och Anna träffas på midsommar och blir ett par. Förhållandet förändras när Sule tar värvning för att kriga om kontrollen över Livland.

Outi Oja

Luode on kolmas, itsenäinen osa Havasteen kirjoittamasta nuijasotaa käsittelevästä historiallisesta kirjasarjasta, jonka voi lukea ilman aikaisempien osien tuntemusta. Romanttisia väreitä sisältävässä romaanissa ollaan 1620-luvulla, ja nuijasota on jo ohi. Päähenkilöt Sule ja Anna kohtaavat juhannuksena ja päätyvät yhteen. Suhde muuttuu, kun Sule värväytyy sotaväkeen taistelemaan Liivinmaan hallinnasta.

Outi Oja

Jukka Viikilä: Hiekkalinnat (Otava, 2024)

En 30-årig kvinna från Helsingfors flyttar till ett hus i Pärnu som hon ärvt av sin far. Där träffar hon en tjugo år äldre man och kärleken flamar upp. Boken är bräddfyllt av fulländat språk, finska när den är som allra bäst. Jukka Viikilä har belönats med det skönlitterära Finlandia-priset två gånger och det här är hans senaste alster.

Ari Setälä

Kolmikymppinen helsinkiläisnainen muuttaa isältään perimäänsä taloon Pärnuun. Siellä nainen kohtaa parikymmentä vuotta itseään vanhemman suomalaismiehen ja lempi roihahtaa. Teos pursuaa mestarillista kielenkäyttöä, suomenkieltä parhaimillaan. Hiekkalinnat on kauno-kirjallisuuden Finlandialla kahdesti palkitun Jukka Viikilän tuorein teos.

Ari Setälä

Maija Laura Kauhanen: Ihmeköynnös (Otava, 2024)

En finsk författare som inser sina privilegier reser till en paradiso mitt i Karibiska havet. Paradislivet avbryts av pandemin som sprids runtom i världen. Romanen är en uppfriskande och originell berättelse om vithet och om en digital nomads vardag långt från Norden.

Eeva Östberg

Etuoikeutensa tunnustava suomalainen kirjailija matkustaa paratiisisaarelle keskelle Karibianmerta. Paratiisielämän keskeyttää kaikkialle leviävä pandemia. Romaani on virkistävän omaperäinen kertomus valkoisuudesta ja diginomadin arjesta kaukana pohjolasta.

Eeva Östberg

Harry Salmenniemi: Sydänhämärä (Siltala, 2024)

En familj som väntar på att deras bebis ska födas hamnar mitt i en kris på liv och död när deras treåring insjuknar allvarligt. Pappan skildrar ögonblick för ögonblick hur tiden stannat upp genom skarpa iakttagelser av omgivningen och sin inre värld. Läsaren hamnar i en rumba av förtvivlan, trötthet och gränslös kärlek, och de egna bekymren känns plötsligt små.

Pilvi Mattila Sundberg

Vauvan syntymää odottava perhe joutuu keskelle elämän ja kuoleman kriisiä, kun kolmevuotias esikoinen sairastuu vakavasti. Isä kuvaa ajan pysähtyneisyyttä hetki hetkeltä, ympäristöään ja sisäistä maailmaansa tarkasti havainnoiden. Lukija joutuu epätoivon, väsymyksen ja rajattoman rakkauden pyörytykseen, ja omat huolet tuntuvat yhtäkkiä pieniltä.

Pilvi Mattila Sundberg

Tuomo Pirttimaa: Kaksi karpästä (Johnny Kniga, 2024)

En klarsynt beskrivning av små människor i det övre loppet av en flod i norra Finland. I de två husen längst bort på byvägen bor romanens huvudpersoner: ...

Tarkkanäköinen kuvaus pienistä ihmisistä suuren joen yläjuoksulla. Romanin keskiössä ovat kahdessa kylätien taaimaisissa taloissa asuvat nuoret; kotitilan...

... pojken som röjer ungsbogen på hemgården och kvinnan som återvänder hem till ödehuset. Under en sommar kretsar deras tankar och minnen kring tid och rum, samtidigt som de möter många snacksaliga ortsbör. Till slut för händelseutvecklingen till ett mörker som inte går att bekämpa. Läsaren får många frågor att fundera över.

Liisa Paavilainen

... taimikkoa harventava poika sekä autiona olleeseen kotitaloon palannut tyttö. Yhden kesän aikana heidän ajatuksensa risteilevät ajassa ja paikassa, samalla kun vastaan tulee monenlaisia Lapin eläjiä omine tarinoineen. Lopulta joudutaan kohtaamaan pimeys, jota vastaan ei voi taistella. Lukijalle jää monta kysymystä mietittäväksi.

Liisa Paavilainen

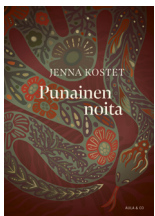
Elli Valtonen: Tainnutuskehto (Kosmos, 2023)

I romanen som handlar om intensiv djuruppfödning tvingas tre veterinärstudenter med olika bakgrund tänka igenom sina egna värderingar. Tongångar av ungdom och spirande kärlek samsas med etiska funderingar kring problematiken med det egna blivande yrket.

Outi Oja

Tehoeläintuotannosta kertovassa romaanissa kolme erilaisista taustoista tulevaa eläinlääkäriopiskelijaa joutuu punnitsemaan omia arvojaan. Nuoruuden ja orastavan rakkauden tunnot saavat rinnalleen eettisen pohdinnan oman tulevan ammatin ongelmista.

Outi Oja

Jenna Kostet: Punainen noita (Aula & Co, 2024)

En intressant roman som introducerar läsaren för häxförföljelserna i Svea rike. Berättelsen börjar i Stockholm 1627 och går via Åbo vidare till Satakunda. I Kinnis släkt har kunskapen om att bota med örter gått i arv från generation till generation och det finns gott om hjälpbehövande. Häxmistankarna lämnar dock inte helbrägdagörrarna i fred. Romanen bygger på Valpuri Kinnis historia, en egensinnig och raptungad kvinna som levde på 1600-talet.

Eeva Östberg

Kiinnostava romaani tutustuttaa lukijansa Ruotsin valtakunnan noitavainoihin. Kirjan tarina alkaa Tukholmasta vuonna 1627 ja etenee Turun kautta Satakuntaan. Kinnin suvussa on sukupolvelta toiselle siirtynyt tietoa yrteillä parantamisesta ja avun tarvitsijoita riittää. Noitaepäilyt eivät kuitenkaan jätä parantajaisia rauhaan. Romaani perustuu 1600-luvulla eläneen Valpuri Kinnin – itsepäisen ja sanavalmiin naisen – tarinaan.

Eeva Östberg

Juha Ruusu vuori: Keskusteluja vainajien kanssa (WSOY, 2024)

Berättaren i den autofiktiva familjehistorien tar med sin hund på en tidsresa i Finland. Med hjälp av insamlade dokument väcks döda släktingar till liv. Förfäderna lockas fram när de bjuds på sin favoritmat. ...

Autofiktiivisen sukutarinan kertoja on kerännyt dokumentteja sukunsa vaiheista ja lähtee koiransa kanssa aikamatkalle etsimään henkiin heräviä sukulaisiaan ympäri Suomea. Maku- ja hajuainin ...

... Författarens möten med förfäderna störs av ovälkomna människor som tränger sig in i hans smak- och luktsinne. Männén pratar om krig, utom de allra äldsta som inte ger några svar på hans frågor. Kvinnorna talar om vardagliga sysslor och om hur de har skött ekonomin.

Liisa Paavilainen

... perusteella hän lupaa tarjota esi-isilleen heidän mieliruokiaan, mutta vastaan änkeää ei-toivotuttuja henkilöitä, eikä kertoja saa tapaamisia järjestykseen. Miehet puhuvat sodasta, aikaisemmat polvet eivät vastaa kysymyksiin. Naiset ovat ottaneet ohjat käsiinsä ja kertovat arkisista askareista ja talouden pidosta.

Liisa Paavilainen

Terhi Tarkiainen: Peto irti (Tammi, 2023)

En fristående fortsättning på romanen Pure mua. Trettioåriga Anna åker till Södra Karelen med vampyrerna Vlad och Kalma. Det är meningen att de ska begrava den odödliga Kullervo, men festen är inte helt i Annas smak. Inte för att det annars heller går enligt planen, men vad gör nu det i Annas liv. Man gräver i det förflutna, strider om jungfruns hand och andra delar samt utreder några mord. En festlig roman fylld av svart humor, blod och övernaturliga väsen. För att inte tala om referenserna till Kalevala.

Linda Åkerlund

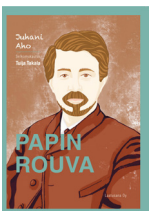
Itsenäinen jatko-osa romaanille Pure mua. Kolmekymppinen Anna lähtee Etelä-Karjalaan elättävampyyriensä Vladin ja Kalman kanssa. Tarkoitus on haudata kuolematon Kullervo, mutta kuolemattoman peijaiset eivät ole ihan Annan makuun. Eivät ne muutenkaan mene ihan suunnitelmien mukaan, mutta mikä nyt menisi Annan elämässä. Kaivellaan menneitä, taistellaan neidon kädestä ja muistakin osista sekä selvitetään muutama murha. Hulvaton romaani on täynnä mustaa huumoria, verta ja ylikuonnollisia olentoja, Kalevala-viittauksista puhumattakaan.

Linda Åkerlund

Lättiläst litteratur | Selkokiehinen kirjallisuus

Juhani Aho: Papin rouva (Laatusana, 2023). Selkomukautus Tuija Takala

Juhani Ahos klassikerverk, som ursprungligen gavs ut 1893, handlar om den unga Elli som är gift med en präst. När ungdomskärleken Olavi kommer på visit, hamnar Elli i ett besvärligt läge. Är det möjligt för en kvinna att följa sitt hjärta? Romanen har omarbetats till lättläst av Tuija Takala. I slutet av boken ges en kort presentation av Juhani Aho och hans produktion.

Eeva Östberg

Juhani Ahon alun perin vuonna 1893 ilmestynyt klassikkoteos kertoo nuoresta naisesta, Ellistä. Hän on naimisissa papin kanssa. Kun nuoruudenihastus Olavi saapuu vierailulle, Elli joutuu hankalaan tilanteeseen. Onko naisen mahdollista seurata sydäntään? Tuija Takala on muokannut romaanin selkokielelle. Kirjan lopussa on lyhyt esittely Juhani Ahosta ja hänen tuotannostaan.

Eeva Östberg

Deckare och spänning | Dekkarit ja jännitysromaanit

Kale Puonti: Joni (Bazar Kustannus, 2024)

Kale Puonti, som jobbat som narkotika- och kriminalpolis i över trettio år, känner till alla knep i branschen och polisens utredningsmetoder. I sin sjätte kriminalroman skildrar han på ett trovärdigt sätt narkotikabrottsligheten som nått Finland och de kriminella ligornas aktiviteter i en förort till Helsingfors.

Ari Setälä

Yli 30 vuotta huume- ja rikospoliisina työskennellyt Kale Puonti tuntee alan metkut ja poliisin tutkintametodit. Kuudennessa rikosromaanissaan hän kuvaa uskottavasti Suomeen rantautunutta huumerekollisuutta ja rikollisliigojen puuhia Helsingin lähiöissä.

Ari Setälä

Eeva Louko: Pakene ennen aamua (Otava, 2023)

Ronja Vaara tillbringar tillsammans med vännerna en helg vid Bengtskärs fyr, men minisemestern blir allt annat än avkopplande. Ett traditionellt och fungerande slutrum-mysterium. Tredje delen i en serie, men fungerar också som fristående bok.

Eeva Östberg

Ronja Vaara ystävineen viettää viikonloppua Bengtskärin majakalla, mutta mini-lomasta tuleeikin kaikkea muuta kuin rentouttava. Perinteinen ja toimiva suljetun paikan mysteeri, jossa on mukana myös Bengtskärin majakan historiaa. Sarjan kolmas osa, mutta toimii myös itsenäisenä teoksena.

Eeva Östberg

Paula Hotti: Murha Ylämaalla (Otava, 2024)

Finska Halla, som är betagen i de skotska högländerna och jobbar som hotellkock, blir indragen i en mordutredning. Bokens persongalleri utgörs av både lokalbor och turistområdets säsongarbetare av olika ursprung, och deras relationer skärskådas här. Hotti har tidigare arbetat som resejournalist men hemfaller inte åt reseguideberättande, utan har åstadkommit en spännande och trevlig deckare som inleder en ny serie.

Kati Eräpuu

Suomalainen Skotlannin Ylämaitten maiseen hurmaantunut hotellin kokkina työskentelevä Halla joutuu mukaan murhatutkimukseen. Kirjan henkilökaartiin kuuluu sekä paikallisia asukkaita että turistialueen monen maalaisia väliaikaistyöntekijöitä, joiden välisiä suhteita selvittää. Matkailujournalistina toiminut Holtti ei sorru matkاپastarinoiden kertomiseen, vaan on saanut aikaan jännän ja mukavan, uuden sarjan aloittavan dekkarin.

Kati Eräpuu

Joona Keskitalo: Takamailla - Saari, joka repesi (Bazar, 2024)

I Korpo i Åbo skärgård börjar personer försvinna och dö våldsamt när skärgårdsbyns gästhamn får en ny ägare. Utöver skärgårdsbornas egna konflikter ställer också ryssar som köper strandtomter till med oreda. Människor dör och dödas ovanligt mycket för en deckare.

Ari Setälä

Turun saaristossa Korppoossa alkaa väkeä kadota ja väkivaltaisesti kuolla, kun saaristolylän vierassatama saa uuden omistajan. Saaristolaisten omien riitojen lisäksi pakkaa sekoittaa venäläiset, jotka ostelevat rantatontteja. Väkeä kuolee ja tapetaan rikosjännäriksikin epätavallisen paljon.

Ari Setälä

Jyrki Terra: Orjantappurakruunajaiset (Otava, 2024)

Att leta efter en italiensk barockmålning kan vara en livsfarlig uppgift. En finsk konstnär och målerikonservator försöker hitta en Caravaggiomålning som föreställer Kristus med törnekrona och som varit undgängd sedan 1500-talet. Han hamnar mitt i en maktkamp inom Italiens farligaste familj. Trots alla varningar söker han spår i romerska och venetianska arkiv och avslöjar oavsiktligt sina medhjälpare för den sicilianska maffian. Den engagerande thrillern introducerar även läsaren i konsthistoria, romersk kyrkoarkitektur och det italienska kökets specialiteter. *Liisa Paavilainen*

Barokin aikaisen italialaisen maalauksen etsiminen on hengenvaarallista puuhaa. Vanhojen maalausten aitouttajana tunnettu suomalainen taidemaalari löytää 1500-luvulta saakka pimennossa olleen Caravagion Kristus-aiheisen maalauksen, mutta joutuu keskelle Italian vaarallisimman mahtisuvun valtataistelua. Kaikista varoituksesta huolimatta hän tutkii roomalaisia ja venetsialaisia arkistoja, jolloin hän tahtomattaan altistaa myös auttajansa sisilialaisten mafiosojen väkivallan uhriksi. Vetävä jännäri tutustuttaa lukijan myös taidehistoriaan, Rooman kirkkoarkkitehtuuriin ja italialaisen keittiön erikoisuuksiin. *Liisa Paavilainen*

Pauliina Susi: Polttopiste (Tammi, 2024)

Den lättsamma flygvärdinnan Tuulia Raja har blivit arbetslös och sadlat om till privatdetektiv. Här löser hon brott i den närmsta kretsen i cozy crime-seriens tredje, underhållande bok. Den här gången hamnar Tuulia som volontär på en stadsfestival tillsammans med sin driftiga mamma. Under heta somrardagar sker våldsbrott och skadegörelse, och Tuulia tvingas fundera över de delaktigas motiv och pålitlighet. *Kati Eräpää*

Työttömäksi jääneestä rempseästä lentomännästä Tuulia Rajasta on tullut yksityisetsivä, joka ratkoo lähipiirissään tapahtuvia rikoksia jo kolmannessa viihdyttävässä cozy crime-kirjassa. Tällä kertaa Tuulia joutuu tarmokkaan äitinsä mukana vapaaehtoistyöntekijäksi kaupunkifestivaaleille. Kuumina kesäpäivinä tapahtuu henkirikoksia ja ilki-valtaa, ja Tuulia joutuu miettimään asioihin osallistuvien motiiveja ja luotettavuutta. *Kati Eräpää*

Martta Kaukonen: Hengissä (WSOY, 2023)

Uppföljaren till den psykologiska thrillern Terapiassa (I terapi), som bör läsas först. Det har gått fem år sedan händelserna i förra boken. Arto och dottern Ira försöker leva ett så normalt liv som möjligt, vilket inte är helt lätt när främlingar lägger upp foton av s.k. Terapi-Ira på sociala medier. Båda jobbar som journalister. Ira misstänker att några notisolyckor i själva verket är mord och börjar nysta i det hela. En tredje berättare i boken är kriminalpolisens Kerttu Leppänen, som snart ska gå i pension. Kaukonen lyckas ännu en gång överraska läsarna. *Marjut Hökfelt*

Jatkoa psykologiselle trillerille Terapiassa (2021), joka kannattaa lukea ensin. Edellisen kirjan tapahtumista on kulunut viisi vuotta. Arto ja hänen tyttärensä Ira yrittävät elää mahdollisimman normaalia elämää, mikä ei ole kovin helppoa, kun tuntemattomat räpsivät nk. Terapi-Irasta kuvia someen. Molemmat työskentelevät lehtitoimittajina. Ira alkaa epäillä, että viiden rivin onnettomuudet ovatkin murhia ja ryhtyy tutkimaan asiaa. Kolmantena kertojana on pian eläkkeelle jäävä rikospoliisi Kerttu Leppänen. Kaukonen onnistuu jälleen yllättämään lukijansa. *Marjut Hökfelt*

Noveller | Novellit

Maarit Verronen: Hyvä näin (Aviador, 2023)

Verronens noveller leder från världens undergång till en ny början. Hälften av novellerna länkas samman genom Tiina och de glimtvisa skildringarna av hennes liv. Tydligt berättade historier som inbegriper vardagslivets mystik, i garanterad Verronen-stil. *Pilvi Mattila Sundberg*

Verrosen noveller vievät maailmanlopusta uuteen alkuun. Puolet kirjan novelleista nivoutuvat yhteen Tiinan kautta, jonka elämää ne välähdyksenomaisesti kuvaavat. Selkeästi kerrottuja, arkielämän mystiikkaa sisältäviä tarinoita, taattua Verrosta.

Pilvi Mattila Sundberg

Poesi | Runot

Risto Oikarinen: Kiitos tästä yöstä (Otava, 2023)

Teman i Oikarinens dikter är sorg och förlust. Vissa av dikterna handlar om en äkta hälfts död, andra består av en kärnfull och rentav fröjdefull lek med ord. Långa, självbiografiska dikter ryms inom samma pärmar med tät, mångtydiga verser.

Outi Oja

Oikarisen runojen teemoja ovat suru ja menetys. Joissakin runoissa käsitellään puolison kuolemaa, mutta toisaalla läsnä on ytimekäs, jopa riemukas sanoilla leikkittely. Pitkät omaelämäkerrallisen oloiset runot mahtuvat samojen kansien sisään tiiviiden, monimerkityksisten säkeiden kanssa.

Outi Oja

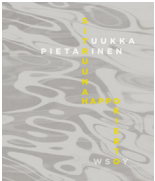

Stina Saari: Onninno (Kosmos, 2023)

En uppfriskande annorlunda diktsamling som leker med språk och former. I dikterna plockas språket isär och bokstäverna byggs upp till nya, oväntade betydelser. Läsoplevelsen kompletteras av bokens vackra, grafiska design som är gjord av Arja Karhumaa. *Eeva Östberg*

Virkistävän erilainen runokokoelma leikkii kielellä ja muodoilla. Runoissa kieltä puretaan osiin ja kirjaimista rakennetaan uusia, yllättäviäkin merkityksiä. Lukukokemuksen täydentää kirjan kaunis graafinen suunnittelu, joka on Arja Karhumaa käsialaa.

Eeva Östberg

Tuukka Pietarinen: Sitruunahappokierto (WSOY, 2024)

Författarens tredje diktverk där vattnet och naturen är starkt närvarande. De här dikterna passar särskilt bra att läsas högt.

Eija-Liisa Knuutinen

Kirjoittajan kolmas runoteos, jossa vesi ja luonto ovat vahvasti läsnä. Nämä runot soveltuvat erityisen hyvin myös ääneen luettaviksi.

Eija-Liisa Knuutinen

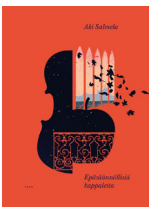
Jyrki Kiiskinen: Nenän edessä vuori (Teos, 2023)

Diktsamlingen är skriven i versformen ghasel och tar upp ordens flertydighet och mångsidiga användning. Den här samlingen rekommenderas för såväl iakttagare som ordsmakare. Världen tar inte slut hur man än försöker förklara den.

Pilvi Mattila Sundberg

Gaseelimittaan kirjoitettu runo-kokoelma tuo esille sanojen monitulkintaisuuden ja monikäyttöisyyden. Tätä kokoelmaa voi suositella sekä tarkkailijoille että sanamaistelijoille. Maailma ei selittämällä lopu.

Pilvi Mattila Sundberg

Aki Salmela: Epäsäännöllisiä kappaleita (Teos, 2024)

Prosadikter och verser om förhållandet mellan språk, varseblivning och tänkande. Det går att få en skymt av det som ligger utom människospråket, om människospråkets gränser synliggörs.

Pilvi Mattila Sundberg

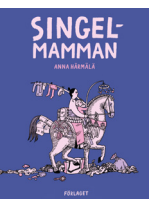
Proosarunoja ja säkeitä kielen, havaitsemisen ja ajattelemisen suhteesta. Ihmiskielen ulkopuolisesta voi saada häivähdyksen, kun ihmiskielen rajat tekee näkyväksi.

Pilvi Mattila Sundberg

Serier | Sarjakuvat

Anna Härmälä: Singelmamma (Förlaget M, 2024) / Sinkkumutsi (S&S, 2024)

Singelmamma är en humoristisk, ömsint och rå skildring av Mia, en nybliven förälder som lämnats av sin partner. Med stilrena teckningar och smärta som kryddas med humor har Anna Härmälä skapat en helgjuten seriebok för vuxna.

Emil Johansson

Sinkkumutsi on humoristinen, hellämielinen ja raaka kuvaus vasta äidiksi tulleesta Miasta, jonka partneri on jättänyt. Anna Härmälä on tyylipuhtailla piirroksilla ja huumorilla höystetyllä tuskalla luonut eheän sarjakuvakirjan aikuisille.

Emil Johansson

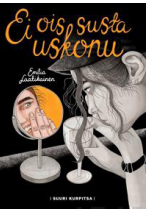

Kati Kovács: Kaya (WSOY, 2024)

Den egensinniga finländska seriepionjären Kati Kovács senaste album är en berättelse om en ung frihetstörstande kvinna på ett konstläger som utsätts för våldtäkt av en man som stalkar henne. Huvudpersonen skildras med Kovács uttrycksfulla teckningar som en hel person snarare än ett offer. *Emil Johansson*

Omaperäisen suomalaisen sarjakuva-pioneerin Kati Kovácsin viimeisin albumi on kertomus nuoresta vapaudenkaipuisesta naisesta taideleirillä, jossa hän joutuu ahdistelijan raiskaamaksi. Päähenkilö kuvataan Kovácsin ilmeikkäillä piirroksilla kokonaisena henkilönä eikä vain uhrina. *Emil Johansson*

Emilia Laatikainen: Ei ois susta uskonu (Suuri Kurpitsa, 2023)

En gripande serieroman som vann 2023 års Serie-Finlandia om en ung persons alkoholism och den långa återhämtningsprocessen. Autentiska och oerhört personliga, vackra och konkreta teckningar.

Vuoden 2023 Sarjakuva-Finlandian saanut koskettava sarjakuvateos nuoren henkilön alkoholismista ja pitkästä toipumisprosessista. Autenttisen ja hyvin henkilökohtaisen tuntuinen, kaunis ja selkeä piirrosjälki.

Bokrådets favoriter: skönlitteratur | Kirjaraadin suosikit: kaunokirjallisuus

Anne-Maria Latikka: Valonkehrääjä (WSOY, 2024)

Amalia har tillsammans med sin lille son nyligen återvänt från Sverige till hembygden för att jobba på en ammunitionsfabrik, där det inträffar en explosion. Barnen, som fått känna på ortens förluster, hanterar sorgen i sin egen parallella värld där helt andra regler råder än i de vuxnas verklighet. Relationerna mellan barnen och de vuxna samt barnens inbördes förhållanden bildar en väv som är i ständig förändring, men som emellanåt också följer ett slags märklig logik. Det vackra språket och spänningen som ökar mer och mer mot slutet stannar kvar hos läsaren. *Kati Eräpuu*

Amalia on hiljattain palannut pikku-poikansa kanssa Ruotsista kotiseudulleen ammustehtaalle töihin, kun siellä tapahtuu räjähdys. Paikkakunnan menetyksiä kokeneet lapset käsittelevät suruaan omassa rinnakkaismaailmassaan, jossa pätevät eri säännöt kuin aikuisten todellisuudessa. Lasten ja aikuisten väliset suhteet ja lasten keskinäiset välit muodostavat alati muuttuvan, mutta jonkunlaista välillä outoakin logiikkaa seuraavan kudelman. Kirjan kaunis kieli ja loppua kohti yhä jännittävämpi tunnelma jää mieleen. *Kati Eräpuu*

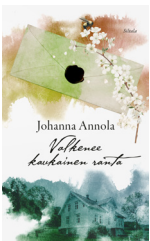
Tommi Kinnunen: Kaarna (WSOY, 2024)

Laina ligger på sjukhus när hennes tre barn kommer på besök. Syskonen Martti, Eeva och Maija funderar över begravningsarrangemangen och dissekerar sina respektive minnesbilder av ett gemensamt förflutet. Martti är ungarl och bor kvar i hembyn medan tvillingsystrarna har ett livfullt liv söderut. Kinnunen för på ett fångslande sätt läsaren från nutiden och allt närmare kriget och partisananfallet 1944 som slutgiltigt förändrade Lainas liv. Stämningen är förtätad i den här jättefint skrivna romanen om kvinnornas och hemmafrontens krig, som länge var tabu. Om det smärtsamma med att minnas, svårigheten med att återhämta sig och avstå från något samt om hur dödens närhet förändrar en människa. Kinnunen briljerar – rentav ännu mer än i sina tidigare romaner – som uttolkare av kvinnors själsliv, och skildrar bättre än många kvinnor deras smärtsamma tankar, liv, vardag och ställning.

Mari Forsberg

Laina makaa sairaalassa, kun hänen kolme lastaan tulevat vierailulle. Sisarukset Martti, Eeva ja Maija pohtivat hautajaisjärjestelyjä ja riipivät muistikuvia yhteisestä menneisyydestään, kukin omanlaisiaan. Martti on kotikylällään asuva poikamies, kaksossiskoilla on etelässä vilkkaat elämänsä. Kinnunen vie lukijan vangitsevasti nykypäivästä koko ajan lähemmäs sotaa ja partisaanien hyökkäystä, joka 1944 muutti Lainan elämän peruuttamattomasti. Kaarna on tiheätunnelmainen ja timanttisesti kirjoitettu romaani naisten ja kotirintaman sodasta, joka pitkään oli tabu. Muistamisen kipeydestä, toipumisen ja luopumisen vaikeudesta ja siitä, kuinka kuoleman läheisyys muuttaa ihmistä. Kinnunen briljeeraa, jopa enemmän kuin aiemmissa romaaneissaan, naisen sielunelämän tulkitsijana ja osaa paremmin kuin moni nainen kuvata kipeitäkin ajatuksia, elämää, arkea ja asemaa.

Mari Forsberg

Johanna Annola: Valkenee kaukainen ranta (Siltala, 2024)

Ulrikas liv går enligt planerna i en småstad på 1800-talet – maken har en bra tjänst, sonen tar snart studenten och hon själv är äntligen med i hustruföreningens verksamhet. Men en oväntad livsomställning för henne till Tavastland för att leda ett fattighus. En vacker roman om en 1800-talskvinna som ställs inför helt nya saker och som bygger upp sitt liv och sin världsåskådning på nytt. Boken är också en intressant inblick i livet på ett fattighus, vilket Annola skildrar med en historieforskarens säkra grepp.

Eeva Östberg

Ulrikan elämä etenee 1800-luvun pikkukaupungissa suunnitelman mukaan – mies on hyvässä virassa, poika pian ylioppilas ja hän itse vihdoinkin mukana rouvien yhdistyksen toiminnassa. Odottamaton elämänmuutos vie kuitenkin hänet Hämeenseen johtamaan vaivaistaltoa. Kaunis romaani 1800-luvun naisesta, joka joutuu täysin uuden eteen ja rakentaa elämänsä ja maailmankatsomuksensa uudelleen. Kirja on myös kiinnostava kurkistus vaivaistalon elämään, jota Annola kuvaa historian-tutkijan varmuudella.

Eeva Östberg

Merja Mäki: Itki toisenkin (Gummerus, 2024)

Larja återvänder under fortsättningskriget från ett lärarläger i "Ur-Finland" till hemmet i Östra Karelen, ockuperat av Finland, och till systemen Pola och sin buabo Matja. Föräldrarna har förts till ett fångläger och har inte hörts av sedan dess. Buabo, eller farmor, är byns mest ansedda gråterska, och hon vill att Larja ska föra traditionen vidare. Fästmannen Misa strider för den sovjetiska armén. Larja lämnar sina lärarstudier och accepterar en tjänst som lärarassistent i byskolan, där ryskan och karelskan har ersatts av finskan. Hon blir förälskad i den finske soldaten Tuomas, som är bekant från den förra boken.

Men vem är egentligen fienden? Vilken sida hoppas Larja ska vinna kriget? "En kvinna från gränstrakten hade ju ingen sida. Där fanns bara vinden som blåste ömsom från öst, ömsom från väst." Hon vill ha hem Misa, men hur ska det då gå för Tuomas?

Språket är finslipat och vackert, och de karelska orden ger en autentisk stämning. Först mot slutet av boken avslöjas vad bokens titel syftar på. Bokens behållning ligger i att den skildrar de finska krigens ur de ockuperades perspektiv. Merja Mäki har själv sagt att hon utför fredsarbete genom att skriva om krig. *Marjut Hökfelt*

Larja on kotoisin Suomen valloittaman Itä-Karjalan alueelta, jonne hän palaa jatkosodan aikana opettajaleiriltä kanta-Suomesta siskonsa Polan ja Matja-buabonsa luokse. Heidän vanhempansa on viety vankileirille, eikä heistä ole kuulunut sen jälkeen mitään. Buabo, isoäiti, on kylän arvostetuin itkijä ja hän haluaa Larjan jatkavan itkijäperinnettä. Larjan sulhanen Misa sotii Neuvostoarmeijassa. Larja jättää jatko-opinnot ja hyväksyy apulaisopettajan paikan kyläkoulusta, jossa venäjän ja karjalankielinen kieli on korvattu suomen kielellä. Hän ihastuu suomalaiseseen sotilaaseen Tuomakseen, joka on tuttu hahmo "Ennen lintuja" -kirjasta.

Mutta kuka vihollinen oikein on? Kumman puolen Larja toivoo voittavan sodan? "Eihän rajaseudun naisella puolia ollut. Oli vain tuuli, joka puhalsi vuoroin idästä, vuoroin lännestä." Hän haluaa Misan kotiin, mutta miten käy silloin Tuomaksen?

Kieli on hiottua ja kaunista, karjalankieliset sanat tuovat siihen aitoutta ja tunnelmaa. Vasta kirjan loppupuolella selviää mihin kirjan nimi viittaa. Kirjan anti on siinä, että se kertoo Suomen sotien vaiheista vallattujen näkökulmasta. Merja Mäki on itse sanonut tekevänsä rauhantyötä kirjoittamalla sodasta. *Marjut Hökfelt*

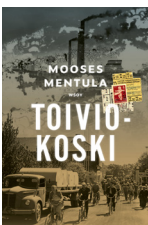
Saara Turunen: Hyeenan päivät (Tammi, 2024)

En konstnär vaknar vid fyrtio till insikt om att hon vill ha barn. Vägen är lång och tung och ställer hela hennes identitet på ända. Turunen lyfter i sin roman fram hela spektrumet av känslor och tankar och får en att fundera över varför sådant som är förknippat med graviditet och att sköta ett barn värdesätts så lite.

Pilvi Mattila Sundberg

Taiteilija havahtuu neljänkympin korvilla siihen, että haluaa lapsen. Matka on pitkä, raskas ja keikauttaa naisen koko identiteetin ympäri. Turunen tuo romaanissaan esille tunteiden ja ajatusten koko kirjon ja herättää miettimään, miksi raskauteen ja lapsen hoivaamiseen liittyviä asioita arvostetaan niin vähän.

Pilvi Mattila Sundberg

Mooses Mentula: Toiviokoski (WSOY, 2023)

Den här historiska romanen skildrar återuppbyggnadstiden efter andra världskriget. Vilho reser med sin fru Elsa mot ett nytt liv. Livet på pappersfabriken i Toiviokoski är inte lätt för en krigsinvalidiserad man, men det går att reda sig på en industriort färgad av klassindelningar om man besitter en stark vilja att gå framåt.

Outi Oja

Historiallinen romaani kertoo jälleenrakentamisen ajasta toisen maailmansodan jälkeen. Vilho matkustaa vaimonsa Elsan kanssa kohti uutta elämää. Elämä Toiviokosken paperitehtaalla ei ole helppoa sodassa vammautuneelle miehelle, mutta luokkajakojen värittämällä teollisuuspaikkakunnalla pärjää, kun on kova halu mennä eteenpäin.

Outi Oja

Joel Haahtela – Marijan rakkaus (Otava, 2024)

På tågperongen i Trieste återser en finsk författare sin ungdomskärlek – Marija. Tjugofem år tidigare hade hon plötsligt försvunnit sedan de varit tillsammans under två lyckliga veckor i Prag. Författaren som även är bokens jag-berättare har sökt bevara minnet av kärleken genom att skriva böcker. Efter en lång period av skrivkramp är han nu på väg till Rom.

Marija kommer från Serbien och har specialiserat sig på medeltida kyrkokonst. Hon har tidigare levt i Rom och är också på väg dit för att söka ursprunget till en Noli me tangere-målning. Hon visar författaren sin älsklingsstad och målningar hon ägnat sitt liv åt att studera. Han har börjat skriva igen och drömmer om en gemensam framtid med henne.

Författaren/jagberättaren återger glimtar ur sin familjs historia och beskriver sina favoritböcker och -filmer. Han rör sig fritt i tid och rum, funderar över minnenas äkthet och hamnar ibland i en imaginär verklighet. Joel Haahtelas femtonde roman är en tunn bok full med tröst och visdom.

Liisa Paavilainen

Suomalainen kirjailija tapaa sattumalta 25 vuotta sitten kadonneen rakastettunsa Marijan Triesten rautatieasemalla. Romaanin minäkertoja on kahden Prahassa Marijan kanssa vietetyn onnellisen viikon jälkeen päättänyt ryhtyä kirjailijaksi ja omistautua muistoilleen. Hän on matkalla Roomaan päästääkseen pitkään kestäneestä kirjoituskrampista.

Marija on keskiaikaiseen kirkkotaiteeseen erikoistunut serbialainen taidehistorioitsija, joka palaa entiseen kotikaupunkiinsa Roomaan tutkimaan Noli me tangere-maalauksen alkuperää. Hän esittelee rakastamaansa kaupunkia ja ihailemiaan maalauksia kirjailijalle, joka on jälleen alkanut kirjoittaa ja haaveilee yhteisestä tulevaisuudesta.

Joel Haahtelan viidestoista romaani sisältää yksityisiä tarinoita päähenkilöiden perheenjäsenistä, kirjailijan erakoituneen isän valokuvista sekä kuvauksia elokuvista ja kirjoista. Tarinan kertoja liikkuu vapaasti ajassa ja paikassa, pohtii muistojen aitoutta ja poikkeaa välillä kuviteltuun todellisuuteen. Ohut kirja on tulvillaan viisasta ja lohdullista tekstiä.

Liisa Paavilainen

Esser | Esseet

Janne Saarikivi: Hankalat sanat (Teos, 2023)

Lättlästa och på sina ställen humoristiska essäer som inspirerar till kritiskt tänkande. Saarikivi närmar sig sina teman genom etymologin, men boken passar också den som sukter efter mer lättsmält läsning och är intresserad av samhällsfrågor.

Pilvi Mattila Sundberg

Kriittiseen ajatteluun inspiroivia, helposti luettavia ja paikoin humoristisia esseitä. Saarikivi lähestyy aiheitaan etymologian kautta, mutta kirja sopii myös kevyempää lukemista halajavalle yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneelle.

Pilvi Mattila Sundberg

Heikki Nenonen: Hetkiä Berliinissä (Kirjapaja, 2023)

Prästen som funderar över meningen med livet är en flitig besökare i Berlin, därtill är han löpare och fotograf. På sina stadsrundor stannar han till för att fotografera både välkända turistmål och platser han själv upptäckt. I en annorlunda resebok behandlas ämnen som främlingskap, trasighet och trångsynthet. Här besöks kyrkor och provsmakas Döner Kebap och görs avstickare till Köpenick, Spandau och Teufelberg.

Liisa Paavilainen

Elämän tarkoitusta pohtiva pappi on ahkera Berliinin kävijä, joka harrastaa juoksua ja valokuvausta. Kaupunkikierröksillään hän pysähtyy kuvaamaan sekä tunnettuja turistikohteita että itse löytämiään paikkoja. Erilaisessa matkakirjassa käsitellään ahdasmielisyyttä, rikkinäisyyttä ja outoutta sekä poiketaan mm. kirkoissa, Köpenickissä, Spandaussa, Pirunvuorella Teufelbergissä ja maistellaan Döner Kebapia.

Liisa Paavilainen

Elisa Aaltola: Puhe eläinten puolesta (Into, 2024)

I centrum i Aaltolas essäer står frågan om vad språk egentligen är och vad det innebär att prata. Aaltola utmanar människans uppfattning om sig själv som den som definierar djur och natur samt visar hur språkbruket påverkar vårt sätt att förstå andra levande organismer i världen. *Pilvi Mattila Sundberg*

Aaltolan esseissä keskiössä on kysymys siitä, mitä oikeastaan on kieli, ja mitä puhuminen tarkoittaa. Aaltola haastaa ihmisen käsityksen itsestään eläinten ja luonnon määrittelijänä sekä osoittaa, miten kielenkäyttö vaikuttaa tapamme ymmärtää muut maailmassa elävät eliöt. *Pilvi Mattila Sundberg*

Tema | Teema

Memoarer av yrkesstolta | Ammatti-ihmisten muistelmia

Tapani Kiminkinen: Maalaislääkärin muistelmat (Tammi, 2023)

Tapani Kiminkinens memoarer går lätt och ledigt sin gilla gång från barn- och ungdomsåren till de arbetsföra åren som läkare. Kiminkinen blir känd som en landsbygdsläkare som vet hur man populariserar läkarevetenskapen. Han håller uppskattade föreläsningar runtom i Finland samt också bland sverigefinnar. *Ari Setälä*

Tapani Kiminkisen muistelmat etenee letkeän sujuvasti lapsuus- ja nuoruusvuosista työvuosiin lääkäriin. Kiminkinen nousee tunnetuksi maalaislääkäriin, joka osaa kansantajuistaa lääketiedettä. Hän pitää suosittuja luentoja ympäri Suomea ja myös ruotsinsuomalaisten parissa.

Ari Setälä

Seppo Salminen & Leena Hirvonen: Kirurgina Ruandassa (WSOY, 2024)

En bok om mänsklighet och viljan att hjälpa. Seppo Salminen jobbade villkorslöst som krigskirurg på ett fältsjukhus i Rwanda 1994 när kriget mellan hutuerna och tutsierna rasade. Boken skildrar öppet och tydligt människans grymhet och krigens vansinne; att döda är inget liv.

Eija Helenius

Kirja inhimillisyydestä ja halusta auttaa. Seppo Salminen työskenteli pyyteettömästi kenttäsaaralan sotakirurgina 1994 sodan riehussa hutujen ja tutsien välillä Ruandassa. Kirja kuvaa ihmisen julmuutta ja sotien järjettömyyttä avoimesti ja selkeästi; tappaminen ei ole elämää.

Eija Helenius

Tero Haapala & Göran Wennqvist: Tutkinnan tässä vaiheessa voimme kertoa (Bazar, 2023)

En bok skriven av två före detta mordgruppskommisariier om deras val och karriäutveckling, polisarbetet, förnyelsen av utredningsarbetet och upplösningen av flera brott. De här två bovarnas fasa berättar om hur den finska polisen lyckas med sina utredningar: antingen med bondtur, på känn eller genom hårt arbete. *Eija Helenius*

Kahden entisen murharyhmän ylikomisarion kirjoittama kirja valinnoistaan ja urakehityksestään, poliisin työstä, tutkinnan uudistumisesta ja monista rikosten selvityksistä. Kaksi konnien kauhua kertoo, miten Suomen poliisi onnistuu tutkinnoissa; joko hyvällä tuurilla, mututuntumalla tai kovalla uurastuksella. *Eija Helenius*

Staffan Bruun: Suomen kallein asianajaja. Zacharias Sundströmin elämä ja teot (WSOY, 2024)

Finlands dyraste advokat Sundström har öppnat sig för journalisten Staffan Bruun om sitt liv och sitt arbete med ett förbehåll: han får bara berätta det juristen vill avslöja för läsarna. Han har varit med om mycket, både i omvärlden och i hemlandet. Det är intressant att läsa om processen mellan bilfabriken i Nystad och General Motors berättad av den ena partens jurist – det blev en arbetsseger och stor berömmelse, ära och höga arvoden. *Eija Helenius*

Suomen kallein asianajaja Sundström on avautunut toimittaja Staffan Bruunille elämästään ja töistään tällä varauksella: se kerrotaan, minkä juristi haluaa lukijoille paljastaa. Paljossa hän on ollut mukana, niin maailmalla kuin kotimaassakin. On mielenkiintoista lukea Uudenkaupungin autotehtaan ja General Motorsin oikeusjutusta toisen osapuolen lakimiehen kertomana – työvoitto tuli ja paljon mainetta, kunniaa ja suuria palkkioita. *Eija Helenius*

Pirjo Houni: Sodan sellisti. Lukas Stasevskij ukrainalaisilla juurillaan (Tammi 2024)

Lukas Stasevskij växte upp i Tammerfors. Han var en internationellt framgångsrik cellist och ledare för en orkester med dataspelsmusik som specialitet, när han bestämde sig för att byta yrke och flyttade till filmregiskola i Kiev. Strax före den ryska invasionen hade han börjat anpassa sig till det annorlunda levnadssättet i sin fars hemland.

Under den kaotiska situationen vill Lukas vara med och skapa en ny ukrainsk identitet. Genom att spela cello mitt i krigs-ruinerna blir han en symbol för andligt motstånd som väcker ppmärksamhet världen över. Under inspelningen av sin dokumentärfilm hamnar han i farliga situationer vid fronten. Ibland åker han till Finland för att leda orkesterkonserter för Game Music Collective samt organisera hjälptransporter till Ukraina. *Liisa Paavilainen*

Tampereella kasvanut Lukas Stasevskij on maailmalla menestynyt sellisti ja pelimusiikkia soittavan orkesterin johtaja, kun hän päättää vaihtaa alaa ja muuttaa Kiovan elokuvaohjaajakouluun. Isänsä kotimaassa hän on vasta alkanut sopeutua länsimaista poikkeaviin elämäntapoihin, kun Venäjä hyökkää.

Kaoottisessa tilanteessa Lukas haluaa olla mukana luomassa uutta ukrainalaista identiteettiä. Soittamalla selloa sodan raunioiden keskellä hänestä tulee henkisen vastarinnan symboli, joka herättää huomiota ympäri maailman. Dokumenttielokuvansa kuvauksissa hän joutuu vaarallisiin tilanteisiin rintamalla. Välillä hän palaa Suomeen konsertoimaan Game Music Collective -orkesterissa ja organisoii avustuskuljetuksia Ukrainaan. *Liisa Paavilainen*

Tema | Teema

Finska soldater förr och nu | Suomalaisia sotilaita ennen ja nyt

Petri Saraste: Isäni vaiettu sotavankeus (Otava, 2024)

Kauko Saraste togs till fånga under den sovjetiska storoffensiven sommaren 1944. Han höll tyst om sina traumatiska upplevelser men skrev i hemlighet en omskakande dagbok som sonen fick läsa först efter faderns död 1996. Som adjunkt i finska uppmuntrade han sin son att bli journalist. Efter att Petri Saraste blivit krigskorrespondent i Ukraina märkte han hur historien upprepar sig och bestämde sig att skriva om finska krigsfångar, läste förhörprotokoll och grävde fram flera svåra livsöden som hade hemlighållits. I boken publiceras faderns dagbok i sin helhet utan redigering.

Liisa Paavilainen

Kauko Saraste joutui venäläisten sotavangiksi suurhyökkäyksessä kesällä 1944. Vasta isänsä kuoleman jälkeen Petri Saraste sai luettavakseen isän sotavankeusajasta kertovan päiväkirjan vuonna 1996. Toimiessaan MTV:n sotakirjeenvaihtajana Ukrainassa hän totesi historian toistavan itseään ja päätti kirjoittaa isänsä kohtalosta. Kirjan runsas lähdemateriaali koostuu kuulustelupöytäkirjoista, tutkijoiden haastatteluista ja kertomuksista sotavankien vaietuista kohtaloista. Isän päiväkirja on julkaistu kokonaisuudessaan ilman muokkauksia.

Liisa Paavilainen

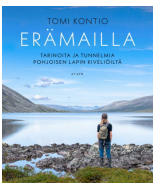
Ilmari Käihkö: Sotilaan päiväkirja. Kuinka rauhanturvaaminen muuttui kriisinhallinnaksi (Gaudeamus, 2024)

Boken skildrar unga soldaters verklighet i främsta linjen under FN:s fredsbevarande operation i samband med Darfurkonflikten i Tchad 2009. Personliga iakttagelser från fyra månaders tjänstgöring och omfattande intervjuer kombinerade med krigsvetenskaplig forskning. Genom sin soldatgrupps erfarenheter analyserar Ilmari Käihkö brytpunkten där fredsbevarandet förvandlades till mer militärisk krishantering.

Kirja kuvaa nuorten sotilaiden etulinjan todellisuutta Darfurin konfliktiin liittyneessä YK:n rauhanturvaoperaatiossa Tsadissa vuonna 2009. Omakohtaiset havainnot neljän kuukauden palvelusjaksolta ja laajat haastattelut yhdistyvät sotatieteelliseen tutkimukseen. Sotilasjoukkonsa kokemusten kautta Ilmari Käihkö analysoi murroskohtaa, jossa rauhanturvaaminen muuttui sotilaallisemmaksi kriisinhallinnaksi.

Tema | Teema

Kärlek till den finska naturen | Rakkaus suomalaisen luontoon

Tomi Kontio: Erämailla. Tarinoita ja tunnelmia Pohjoisen Lapin kivieliöltä (Avain, 2023)

Tomi Kontio är känd som poet och ungdoms-författare. Här vandrar han tillsammans med sin 12-årige son i norra Lapplands tolv vildmarker. Kontio berättar med en poets färgmättade ord och med foton om vildmarksområdenas olika naturtyper i de vackra, karga och öppna landskapen. Han beskriver detaljer under vandringen, från stövlarna och de steniga fälten till stjärnhimlen och de viktiga böckerna som han läst inuti sovsäcken. Kontio lyfter fram personliga funderingar om sitt liv, berättelser om Lapplands historia med dess guldgrävare och norrskensforskare samt sin indignation över hur det samiska ursprungsfolket har behandlats. ”Vi var inte ute efter något i vildmarken”, skriver Kontio. De sätter upp mål för vandringen när de tar sig fram till fots i de lappländska vildmarkerna där det inte finns några utmärkta leder, och läsaren får en känsla av att tiden inte existerar. Det enda som finns är stillheten i vildmarken och mannen och pojken. *Kati Eräpuu*

Runoilijana ja nuortenkirjailijana tunnettu Tomi Kontio vaelttaa 12-vuotiaan poikansa kanssa pohjoisen Lapin kahdessatoista erämaassa. Kontio kertoo erämaa-alueiden erilaisista luontotyypeistä kauniissa, karuissa ja avarissa maisemissa runoilijan värikylläisin sanoin ja valokuvin. Hän kuvailee vaellukseen liittyviä yksityiskohtia saappaista ja kivikoista tähti-taivaaseen ja makuupussissaan lukemiinsa hänelle tärkeisiin kirjoihin. Esiin tulee henkilökohtaisia mietteitä Kontion omasta elämästä, tarinoita Lapin historiasta kullankaivajineen ja revontulentutkijoi-neen ja harmia Lapin alkuperäiskansan saamelaisten kokemasta kohtelusta. ”Me emme olleet erämaassa minkään perässä”, Kontio kirjoittaa. Vaellukselle asetetaan tavoitteet, kun patikoidaan Lapin erämaissa, joissa ei ole merkittyjä reittejä, mutta lukijalle tulee tunne, että aikaa ei ole olemassa. On vain erämaan rauha ja mies ja poika. *Kati Eräpuu*

Kimmo Ohtonen: Tunturikettu (Otava, 2023)

Boken består av viktiga fakta om djurskydd för naturens vänner i Norden. Den vidgar kunskaperna kring människans ansvarslösa och själviska beteende gentemot naturen. Boken innehåller mycket faktakunskaper och författarens egna erfarenheter av att rädda fjällräven från utrotning. Rekommenderas varmt! *Henry Saarinen*

Kirjassa on tärkeää faktaa eläinten suojelusta Pohjolan luonnon ystäville. Se avartaa tietoa ihmisen edesvastuuttomasta ja itsekästä käytöksestä luontoa kohtaan. Kirjassa on paljon faktatietoa ja myös tekijän oma-kohtaisia kokemuksia naalien pelastamiseksi sukupuutolta. Suosittelen lämpimästi! *Henry Saarinen*

Kerttu Kotakorpi: Minun luontoni (Bazar, 2023)

Kerttu Kotakorpi, meteorolog på Yle, kombinerar i sin naturbok i småpratande stil sina egna naturupplevelser av klimatförändringen med dess orsaker och följder globalt och i synnerhet i Finland. I bakgrunden finns en gedigen vetenskaplig kunskap samt ett stort antal otroligt vackra naturfoton tagna av författaren själv som följer texten. En av bokens behållningar är att den betonar våra individuella val: vegetarisk kost, hållbara resor och att avstå från onödig konsumtion är miljöhandlingar som vi alla kan göra.

Kati Eräpuu

Ylen meteorologi Kerttu Kotakorpi yhdistää juttelevaan tyyliin etenevässä luontokirjassaan omat henkilökohtaiset luontokokemuksensa ilmastonmuutokseen ja sen syihin ja seurauksiin globaalisti ja erityisesti Suomessa. Taustalla on vankka tieteellinen tieto ja tekstin mukana kulkevat lukuisat uskomattoman kauniit kirjoittajan itse kuvaamat luontovalokuvat. Kirjan antia on myös yksilön valintojen korostaminen: kasvisruokavaliio, kestävä liikkuminen ja tarpeettomasta kulutuksesta luopuminen ovat ympäristötekoja, joita me kaikki voimme toteuttaa.

Kati Eräpuu

Tema | Teema

Skapande kvinnor | Luovia naisia

Pirkko Soininen: Signe (Bazar, 2024)

Romanen utgår från fotografier tagna av Finlands första museifotograf Signe Brander. Berättarjaget Signe ligger för döden på Nikkilä sjukhus i maj 1942, blickar tillbaka på sitt 73-åriga liv och minns människor som har haft stor betydelse för henne. Författaren skriver fascinerande berättelser om Branders möten med ofta anonyma helsingforsbor som slumpmässigt poserat för fotografens kamera. *Liisa Paavilainen*

Suomen ensimmäisen museovalokuvaajan Signe Branderin elämästä kertova romaani perustuu kirjailijan sisäistämiin valokuviin, joista tunnetuimmat esittävät 1900-luvun alun katoavaa Helsinkiä. Minäkertoja Signe tekee kuolemaa Nikkilän sairaalassa toukokuussa 1942, käy läpi elämänsä ja näkee takautumina mielessään kuvaamia ihmisiä. Taitava kirjoittaja on kehittänyt kiehtovia tarinoita satunnaisesti valokuviin tallentuneiden helsinkiläisten kohtaamisista. *Liisa Paavilainen*

Anne Helttunen-Annamari Saure: Kynällä raivattu reitti. Suomalaisia kirjailijainaisia (SKS, 2024)

Boken omfattar trettiofem minibiografier över finska kvinnliga författare från 1600-talet och ända in på 1900-talet. Med finns både kända och mindre kända författare. Det här är en ...

Kirja käsittää 35 suomalaisen naiskirjailijan minibiografiaa 1600-luvulta lähtien aina 1900-luvulle saakka. Mukana on sekä tunnettuja että vähemmän tunnettuja kirjailijoita. ...

... viktig och välredigerad fackbok för alla som är intresserade av litteraturhistoria. Det är mest fängslande att läsa om författare som man redan känner till, men de tidigare obekanta levnadshistorierna är också intressanta. Den här boken är en hyllning till kvinnliga författare genom tiderna.

Henry Saarinen

... Tämä on tärkeä ja hyvin toimitettu tietokirja kaikille kirjallisuuden historiasta kiinnostuneille lukijoille. Kiinnostavinta kirjassa on lukea niistä kirjailijoista, joita jo tuntee, mutta toki myös aiemmin tuntemattomat elämäntarinat ovat mielenkiintoisia. Tämä kirja on kunnianosoitus suomalaisille naiskirjailijoille kautta aikojen.

Henry Saarinen

Tema | Teema

Hälsosamt liv | Terveet elämäntavat

Kiti Müller, Ulla Broms, Kristiina Laaksonen: Treeniä varttuneelle keholle ja mielelle (Bazar, 2023)

Författarna är alla experter inom friskvård: en neurolog, en fysioterapeut och en läkare. Boken består av saklig information och bra övningar för seniorer. Den här boken är också användbar för både anhöriga till äldre människor och för personer som jobbar inom hälso- och sjukvården. En varm rekommendation! *Eija-Liisa Knuutinen*

Kirjoittajat ovat kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin asiantuntijoita: neurologi, fysioterapeutti ja lääkäri. Kirja sisältää sekä asiallista tietoa että hyviä harjoituksia senioreille. Tämä kirja on käyttökelpoinen myös sekä ikäihmisten läheisille että terveydenhuollossa työskenteleville. Lämmin suositus!

Eija-Liisa Knuutinen

Jan Sundell: Hidasta vanhenemista. Kuinka käännät kelloa taaksepäin (Docendo, 2023)

Jan Sundell är läkare, fackförfattare och styrke tränare på elitnivå i Finland. I den här personliga boken skriver han ingående om bland annat att åldras och om de goda levnadsåren, varnar för hälsobluffar och guidar till rätt muskelstyrkeövningar. Bokens tes är att det aldrig är för sent att göra hållningsgymnastik eller att förbättra sin kondition. Också en liten hälsogärning lönar sig, och genom sina handlingar kan man påverka sina levnadsår. En lättläst fackbok för alla som är intresserade av sin hälsa och sitt välbefinnande. I slutet av boken finns en omfattande källförteckning.

Eija-Liisa Knuutinen

Jan Sundell on lääkäri, tietokirjailija ja Suomen mestaritason kehonrakentaja. Hän kirjoittaa tässä omakohtaisessa kirjassaan perusteellisesti muun muassa vanhenemisestä ja laadukkaista elämänuosista, varoittaa terveyshumpuukista ja opastaa oikeassa lihasvoimaharjoittelussa. Kirjan teesi on, että koskaan ei ole liian myöhäistä tehdä ryhti- liikettä ja kuntoremonttia. Pienikin terveysteko kannattaa ja omiin ikävuosiin voi vaikuttaa omalla toiminnallaan. Helposti luettava tietoteos omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan kiinnostuneelle. Kirjan lopussa laaja lähdekirjallisuusliite.

Eija-Liisa Knuutinen

Urval ur vårens facklitteratur | Poimintoja kevään tietokirjallisuudesta

Krista Launonen & Susanna Lehmuskoski: **Kesken kaiken (Avain, 2023)**

Två medelålders kompisar som har obotlig cancer grubblar över livet som allvarligt sjuk och döden. Cancern gör kanske en människa fysiskt svag, men de psykiska förmågorna består ändå in i slutet. Kamratstöd för i synnerhet cancersjuka.

Pilvi Mattila Sundberg

Kaksi keski-ikäistä, parantumaton syöpä sairastavaa kaverusta pohtii vakavasti sairaan elämää ja kuolemaa. Syöpä ehkä tekee ihmisestä fyysisesti heikon, mutta henkiset kyvyt säilyvät loppuun asti. Verstaistukea etenkin syöpä sairastaville.

Pilvi Mattila Sundberg

Liisa Väisänen: **Salaiset symbolit. Avain esoterian maailmaan (SKS Kirjat, 2023)**

En människa kommunicerar med hjälp av ord, bokstäver och siffror, men också genom mångahanda symboler och bilder. En del av symbolerna är universella och kan förstås av alla, medan andra används av olika större eller mindre samt också slutna gemenskaper. Liisa Väisänen öppnar med sitt åskådligt skrivna verk upp symbolernas värld.

Ari Setälä

Ihminen viestii sanoilla, kirjaimilla ja numeroilla, mutta myös monenlaisten symbolien ja kuvien avulla. Osa symboleista on yhteisiä, jotka kaikki voivat ymmärtää, toiset erilaisten suurten tai pienten, jopa suljettujen yhteisöjen käyttämiä. Liisa Väisänen avaa symbolien maailmaa selkeästi kirjoitetulla teoksellaan.

Ari Setälä

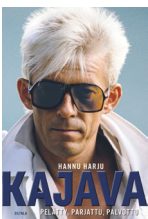
Tiia Minaya: **Vapaudu sosiaalisesta jännittämisestä. Käytä kehosi viisautta (Viisas elämä, 2023)**

Att spänna sig och vara nervös i onödan kräver mycket energi. I den här boken ger Tiia Minaya på ett empatiskt sätt anvisningar för att med hjälp av kroppsliga metoder bli av med spänningar.

Pilvi Mattila Sundberg

Turha jännittäminen ja hermostuneisuus vie paljon energiaa. Tässä kirjassa Tiia Minaya ohjeistaa myötätuntoisesti, miten jännittyneisyydestä voi päästä eroon kehollisten menetelmien avulla.

Pilvi Mattila Sundberg

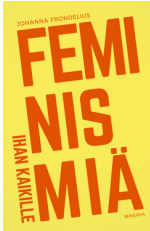
Hannu Harju: **Kajava. Pelätty, parjattu, palvottu. (Siltala, 2023)**

Jukka Kajava (1943–2005) var en fruktad och dyrkad teater- och tevekritiker på Helsingin Sanomat. Han fjäskade inte för storheter och recensionerna var alltid intressant och rentav skojig läsning. Boken skildrar noga hans livsverk och personliga stil, om det till exempel knarrade om läderbyxorna, var en dålig recension på gång – Kajava var uttråkad på läkaren.

Eija Helenius

Jukka Kajava (1943–2005) oli Helsingin Sanomien pelätty ja palvottu teatteri- ja televisioarvostelija. Hän ei kuvia kumarrellut ja arvostelut olivat aina mielenkiintoista, suorastaan hykerryttävää luettavaa. Kirja kuvaa tarkasti hänen elämäntyötään ja hänen persoonallista tyyliään, esim. jos nahkahousut narahtivat oli tulossa huonot arvostelut – Kajava oli pitkästyntä katsomossa.

Eija Helenius

Johanna Frondelius: Feminismiä ihan kaikille (Minerva, 2023)

Lättlästa och väl underbyggda fakta som utgår från vardagssituationer om hur vi i Norden än så länge bara eftersträvar ett jämlikt samhälle. Boken skildrar också den feministiska rörelsens historiska skeden och de feministiska strömningarna i nuläget. Jag rekommenderar boken för alla!

Kati Eräpuu

Helppolukuista, arjen tilanteista lähtevää ja hyvin perusteltua asiaa siitä, miten tasa-arvoista yhteiskuntaa meillä Pohjoismais-sakin vasta tavoitellaan. Kirja kertoo myös feministisen liikkeen historiallisista vaiheista ja tämän hetken feministisistä virtauksista. Suosittelen luettavaksi ihan kaikille.

Kati Eräpuu

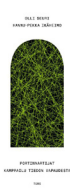
Alice Jäske, Priska Niemi-Sampan, Janina Waenthongkham: Mixed. Suomalaista elämää kulttuurien risteyssä (Kosmos, 2022)

Eftersom allt fler finländare lever i en blandning av två eller fler kulturer, ser Mixed Finns-rörelsen det som viktigt att lyfta fram det här perspektivet inom olika samhällssektorer. Mixed uppdaterar bilden av att vara finsk. Boken tar i form av intervjuer och diskussioner ingående upp rasistiska fenomen och den antirasistiska begreppsapparaten. Det finns utrymme för gott om såväl personliga erfarenheter som vetenskapliga forskningsresultat.

Kati Eräpuu

Koska yhä useampi suomalainen elää kahden tai useamman kulttuurin risteyssä, kokee Mixed Finns -yhteisö tärkeäksi nostaa tätä näkökulmaa esille yhteiskunnan eri osa-alueilla. Mixed-kirja päivittää siis kuvaa suomalaisuudesta. Teoksessa käydään haastattelujen ja keskustelujen muodossa kattavasti läpi rasismiin liittyviä ilmiöitä ja antirasismien käsitteistöä. Mukaan mahtuu runsaasti niin henkilökohtaisia kokemuksia kuin tieteellisten tutkimusten tuloksiakin.

Kati Eräpuu

Olli Seuri ja Hannu-Pekka Ikäheimo: Portinvartijat. Kamppailu tiedon vapaudesta (Teos, 2023)

Vem kan påverka vilken information som når medborgarna? Skribenterna avhandlar i sin fackbok världen efter det digitala genombrottet och söker svar på vem som har en möjlighet att reglera informations-spridningen. Särskilt intressant är deras analys av grindvakterna för de amerikanska och kinesiska medierna.

Outi Oja

Kuka voi vaikuttaa siihen, mikä tieto tavoittaa kansalaiset? Kirjoittajat käsittelevät tietokirjassaan digimurroksen jälkeistä maailmaa ja etsivät vastausta siihen, kenellä on mahdollisuus säädellä tiedon kulkua. Erityisen kiinnostavaa oli kirjoittajien erityisesti Yhdysvaltain ja Kiinan median portinvartijoista.

Outi Oja

Joonas Konstig: Hyvät naiset & herrat. Tyyli, käytös ja sydämen sivistys. (WSOY, 2024)

Konstig argumenterar utmärkt för gott uppförande och hjärtats bildning. En givande, faktaspäckad och välskrivna bok om att vara människa. Som en påminnelse för mig som "bara är mig själv" om att jag skulle kunna lära mig något.

Eija Helenius

Konstig argumentoi mainiosti hyvien käytöstopojen ja sydämen sivistyksen puolesta. Antoisa, tietorikas, hyvin kirjoitettu kirja ihmisenä olemisesta. Kirja muistutukseksi minulle joka "olen vain oma itseni", jotakin voisin oppia.

Eija Helenius

Meri Valkama: Perinnönjako (Kustantamo S&S, 2024)

Författaren och kommunalpolitikern Meri Valkama följde under ett år den åldrade presidenten Tarja Halonens arbete i såväl Finland som runtom i världen. Valkama ville reda ut vad Halonen själv tänker om sina gamla beslut, i synnerhet de oerhört kritiserade som rör Ryssland och Putin. I vilket slags värld och utifrån vilken information fattades besluten? Fantastiskt tydligt och intressant skrivet så att även läsare som inte är så intresserade av världspolitik kan hänga med. *Mari Forsberg*

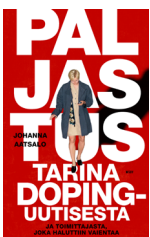
Kirjailija ja kunnallispolitiikko Meri Valkama seurasi vuoden iäkkään presidentti Tarja Halosen työtä niin Suomessa kuin maailmalla. Valkama halusi selvittää, mitä Halonen itse ajattelee vanhoista päätöksistään, etenkin paljon kritisoiduista, Venäjään ja Putiniin liittyivistä. Millaisessa maailmassa ja minkälaisen tiedon varassa ne tehtiin? Mahtavan selkeästi ja mielenkiintoisesti kirjoitettu, maailmanpolitiikasta vähemmänkin kiinnostunut lukija pysyy hyvin perässä. *Mari Forsberg*

Suvi Laru, Johanna Elomaa: Lupasin sinulle rakastaa. Koskettava tositarina rakkaudesta, tappavasta taudista ja toivosta (WSOY, 2024)

Boken skildrar ett yngre gift pars liv som plötsligt ställs på ända när det visar sig att mannen har en hjärntumör. Allt förändras och förtvinar, men på något sätt hittar paret orken samt finner glädje och hopp längs vägen mot det slutgiltiga avskedet. Boken är skriven ur hustruns perspektiv och är en stark guide till att leva livet fullt ut, om än lite för smörig på sina ställen. *Ari Setälä*

Kirja on kuvaus nuorehkon avioparin elämästä, joka äkisti mullistuu, kun miehellä todetaan aivokasvain. Kaikki muuttuu ja kuihtuu, mutta jotenkin pariskunta jaksaa ja löytää iloa ja toivoa matkalla lopulliseen eroon. Vaimon näkökulmasta kirjoitettu teos on väkevä valmennusopas elämän elämiseen, joskin paikoin kovin herttasarjamaisesti kirjoitettu. *Ari Setälä*

Johanna Aatsalo: Paljastus. Tarina dopinguutisesta ja toimittajasta, joka haluttiin vaieta (WSOY, 2024)

En ung kvinnlig journalist skriver 1998 en nyhet om en finsk skidåkare på landslagsnivå som misstänks för doping. Det blir upptakten till ett flerårigt drev, där de mest inflytelserika personerna inom idrottsvärlden tar till alla knep för att svartmåla henne. Sanningen om de finska skidåkarnas doping avslöjas dock efter skandalen under VM i Lahtis 2001. En övertygande sannberättelse som synliggör idrottsvärdens vänskapskorruption och problematiken inom sportjournalistiken. *Eeva Östberg*

Nuori naistoimittaja kirjoittaa vuonna 1998 uutisen suomalaisesta maajoukkue-tason hiihtäjystä, jota epäillään dopingista. Alkaa vuosien ryöpytys, jossa valtaapitävät urheiluvaikuttajat käyttävät kaikki keinot toimittajan mustamaalaukseksi. Totuus suomalaisten hiihtäjien käyttämästä dopingista alkaa kuitenkin paljastua Lahden vuoden 2001 MM-kisojen skandaalin jälkeen. Vetävä tositarina, joka tekee näkyväksi urheilumaailman hyvä veli -verkostoja ja urheilujournalistien ongelmakohtia. *Eeva Östberg*

Bokrådets favoriter: Facklitteratur |

Kirjaraadin suosikit: Tietokirjallisuus

Esko Valtaoja: Kuukävely ja kuusi voileipää - kootut kolumnit III (Tähtitieteellinen yhdistys Ursa, 2023)

I den här boken har Esko Valtaoja samlat de kolumner som han skrivit för Turun Sanomat och Seura under åren 2018–2022. Valtaoja sviker inte läsaren, utan bjuder på insiktsfulla, intelligenta och skojiga perspektiv på världens gång. *Ari Setälä*

Tähän kirjaan Esko Valtaoja on kerännyt Turun Sanomiin ja Seura-lehteen kirjoittamansa kolumnit vuosilta 2018–2022. Eikä Valtaoja lukijaansa petä, vaan tarjoaa oivaltavia, älykkeitä ja hauskoja näkökulmia maailman menosta. *Ari Setälä*

Anna-Riikka Carlson: Rakas Eeva Kilpi. Nämä juhlat jatkuvat vielä (WSOY, 2024)

Eeva Kilpi är en av Finlands mest älskade författare. Förläggaren Anna-Riikka Carlson har skrivit en intim, vacker och personlig bok om sina möten med Eeva Kilpi. Genom boken framträder en vänskap och ömsesidig förståelse, ett intresse för och en nyfikenhet på livet och litteraturen mellan två kvinnor i olika ålder. Carlson lyfter i sin text på ett fint sätt fram budskapet i Kilpis verk och böckernas stora teman: naturen, naturvården, djuren, Karelen och att vara kvinna. Boken förespråkar känslighet och godhet. Jag rekommenderar varmt boken för alla som är intresserade av Eeva Kilpis breda produktion och dess teman! *Eeva Östberg*

Eeva Kilpi on yksi Suomen rakastetuimmista kirjailijoista. Kustantaja Anna-Riikka Carlson on kirjoittanut intiimin, kauniin ja omakohtaisen kirjan kohtaamisistaan Eeva Kilven kanssa. Kirjasta piirtyy kahden eri-ikäisen naisen ystävyys, keskinäinen ymmärrys, kiinnostus ja uteliaisuus elämää ja kirjallisuutta kohtaan. Carlson nostaa tekstissään hienosti esille Kilven teosten sanomaa ja kirjojen suuria teemoja – luontoa, luonnonsuojelua, eläimiä, Karjalaa ja naisena olemista. Kirja puhuu herkkyyden ja lempeyden puolesta. Suosittelem kirjaa lämpimästi kaikille Eeva Kilven laajasta tuotannosta ja sen teemoista kiinnostuneille! *Eeva Östberg*

Silvia Hosseini: Kirjallisuuden kiihottava historia (Gummerus, 2023)

En intressant fackbok om erotiken i den västerländska litteraturen genom tiderna. Det ledigt och skojigt skrivna verket passar såväl unga som gamla. Varje läsare kan hitta sin egen välbekanta favoritförfattare inom erotiken och får intressant tilläggsinformation om sina tidigare läsupplevelser. *Henry Saارينen*

Mielenkiintoinen tietokirja erotiikasta länsimaisessa kirjallisuudessa kautta aikojen. Vapaalla tyyllillä hauskaasti kirjoitettu teos sopii sekä nuorille että aikuisille. Teoksesta jokainen lukija löytää oman tutun mielikirjailijansa erotiikan saralta ja saa kiinnostavaa lisätietoa aiempiin lukukokemuksiinsa. *Henry Saارينen*

Juha Hurme: Kenen Kalevala (SKS Kirjat, 2024)

Hurme går på djupet i frågan om vad Kalevala egentligen är och vem den tillhör. Boken belyser den historiska och politiska bakgrunden till nationaleposets uppkomst samt skildrar Lönnrots och andra bidragande samtida personers göromål och avsikter. Hurme river upp förstelnade myter på ett mycket uppfriskande sätt.

Kati Eräpuu

Hurme puretuu syvällisesti kysymykseen, mikä Kalevala oikein on ja kenelle se kuuluu. Kirja valottaa kansalliseepoksen syntyvaiheiden historiallista ja poliittista taustaa ja kertoo Lönnrotin ja muiden asiaan vaikuttaneiden aikalaisten toimista ja tarkoituksiperistä. Hurme purkaa luutuneita myyttejä erittäin virkistäväällä tavalla.

Kati Eräpuu

Juha T. Hakala: Suoritusyhteiskunta (Teos, 2023)

Ett ledigt skrivet och i hög grad aktuellt verk som grubblar kring arbetslivet efter corona, hur vi hamnat här och vilka förändringar som har lett fram hit. Det lättsamt samhällskritiska verket innehåller författarens egna erfarenheter av universitetsvärlden, men också utdrag ur arbetslivet för andra branscher – erfarenheter och lösningar. *Mari Forsberg*

Rennosti kirjoitettu, oikeasti ajankohtainen teos, jossa pohditaan koronan jälkeistä työelämää, miten siihen on päädytty ja mitkä muutokset siihen ovat johtaneet. Rempseästi yhteiskuntakriittinen teos sisältää kirjailijan omakohtaisia kokemuksia yliopistomaailmasta, mutta myös muiden eri alan ihmisten otteita työelämästä – kokemuksia ja ratkaisuja. *Mari Forsberg*

Arto Teronen & Jouko Vuolle: Urheilijoiden voittoja ja tappioita. Kiveen hakatut (Kirjapaja, 2023)

Fortsättning på bokserien "Huggna i sten". Idrottsjournalisterna Teronen och Vuolle besökte i sin radioserie "Huggna i sten" OS-medaljörers gravar. Serien blev så populär att de samlade all information till en bokserie och utökade besöken till att omfatta även andra framstående personers gravar. Boken ger rikligt med information om tjugo olika idrottsrepresentanternas liv och karriär, utan att förbise anekdoter och grodor. Jag rekommenderar boken – nu duger det allt att delta i sport, åtminstone frågesport. ...

Jatkoa Kiveen hakatut -kirjasarjaan. Urheilu-toimittajat Teronen ja Vuolle kävivät olympiamitalistien haudoilla radiosarjassaan Kiveen hakatut. Sarjasta tuli niin suosittu, että he keräsivät tiedot kirjoiksi ja laajensivat käyntejään muidenkin kuuluisien merkkihenkilöiden haudoille. Kirja antaa runsaasti tietoa 20 eri urheilulajin edustajan urasta ja elämästä, eikä anekdootteja ja kömmädyksiäkään ole unohdettu. Suosittelen kirjaa – kyllä taas kelpaa osallistua urheiluun, ainakin tietokilpailuihin. Kuka suomalainen ...

... Vilken finländare hoppade först av alla sju meter i längdhopp? Hugo Lahtinen (1914); viktig information för en sportgalen soffpotatis. Vad gjorde Lalli Partinen när träna-ren uppmanade honom att passa? Se efter i boken!
Eija Helenius

... hyppäsi ensimmäisenä pituutta 7 metriä? Hugo Lahtinen (1914); tärkeää tietoa urheiluhullulle sohva-perunalle. Mitä teki Lalli Partinen, kun valmentaja kehotti syöttämään? Lukekaa kirjasta!
Eija Helenius

Satu Hovi: Omavaraista. Luonnonantimet hyötykäyttöön kotona ja keittiössä (Kirjapaja, 2023)

Satu Hovi är facklitterär författare, ört-rådgivare och örtterapeut. I sin bok erbjuder hon enkla sätt att öka sin självförsörjning, ersätta köpeprodukterna och dra nytta av naturens gåvor. Boken går på sätt och vis bakåt i tiden och återinför far- och mormödrarnas gamla goda råd. Den här inspirerande och lättlästa boken ger tydliga anvisningar till bland annat flera maträtter, drycker, kryddor och naturkosmetika. Samtidigt ges läsaren saklig information. En riktig databank för intresserade med en omfattande källförteckning på slutet.

Eija-Liisa Knuutinen

Satu Hovi on tietokirjailija, luonnonyrtti-neuvoja ja yrttihoitaja. Hän tarjoaa kirjasaan helppoja tapoja lisätä omavaraisuutta, korvata kaupasta ostettavia tuotteita ja hyödyntää luonnonantimia. Kirjassa palataan ikään kuin ajassa taaksepäin ja otetaan isoäitien vanhat hyvät neuvot taas käyttöön. Tästä inspiroivasta ja helppolukuisesta kirjasta löytyvät selkeät ohjeet muun muassa moneen ruokaan, juomaan, mausteisiin ja luonnonkosmetiikkaan. Samalla lukija saa asiallista tietoa. Oikea tietopankki aiheesta kiinnostuneelle. Lopussa laaja lähdeluettelo.

Eija-Liisa Knuutinen

Lola Lorenzo ja Barbara Lybeck: Lola (Into, 2023)

Lola är en intressant biografi över Lola Lorenzo, den första offentliga somaliska transkvinnan i historien. Lorenzo föddes i Mogadishu 1990 och har under sitt liv tvingats att marginaliseras flera gånger om: det finska samhället accepterar inte en somalier, medan det somaliska samhället i sin tur förkastar en transkvinn. Lola fortsätter trots svårigheterna sin kamp.
Outi Oja

Lola on mielenkiintoinen elämäkerta historian ensimmäisestä julkisesti transnaisena esiintyneestä somalialaisesta Lola Lorenzosta. Mogadishussa vuonna 1990 syntynyt Lorenzo on joutunut elämänsä aikana monenkertaiseen marginaaliin: suomalainen yhteiskunta ei hyväksy somalialaista, kun taas somalialaisyhteisö hylkää transnaisen. Vaikeuksista huolimatta Lola jatkaa taisteluaan.
Outi Oja

Vårens sverigefinska litteratur | Kevään ruotsinsuomalainen kirjallisuus

Kukkamariia Valtola Sjöberg: Hennes vilda längtans blomma (Visto, 2023)

Bokens händelser utspelar sig i 1790-talets Åbo. Lisa vill få ut mer av sitt liv än att bara gifta sig. För att hjälpa sin sjuke klockarfar klär hon ut sig till man, vilket är straffbart med döden. När fadern så småningom dör, tvingas hon gifta sig för att trygga familjens försörjning. Maken är dock inte hennes drömkandidat. *Marjut Hökfelt*

Kirjan tapahtumat sijoittuvat 1790-luvun Turkuun. Lisa tahtoo enemmän elämältään kuin vain aviomiehen. Auttaakseen sairasta lukkari-isäänsä hän pukeutuu mieheksi, mikä on kuolemalla rangaistava teko. Isän kuoltua Lisan on pakko avioitua taatakseen perheen elannon. Aviomies ei ole kuitenkaan hänen unelmiensa mies. *Marjut Hökfelt*

Milka Hakkarainen: Vieno Helzeniuksen täytyy kuolla (Myllylahti, 2024)

Milka Hakkarainen från Raseborg har efter flytten till Sverige jobbat som journalist och lärare i finska samt inom hemtjänsten. I hennes senaste cozy crime-bok syns detta som en autentisk skildring av åldringar och deras vårdare. Boken rör sig i sverigefinska kretsar där alla känner varandra. I enlighet med författarens tidigare verk lyfts i romanen sverigefinnarnas identitetsproblem i det nya hemlandet fram med delvis komiska nyanser. Hakkarainen spinner en skicklig deckarintrig, även om hon i personskildringarnas psykologi emellanåt överskrider gränsen för det trovärdiga. *Outi Oja*

Raaseporilaistaustainen Milka Hakkarainen on Ruotsiin muutettuaan työskennellyt paitsi toimittajana ja suomen kielen opettajana myös vanhusten kotipalvelussa. Hänen uusimassa cozy crime -rikosromaanissaan tämä näkyy autenttisen tuntuksena kuvauksena vanhuksista ja heidän hoitajistaan. Teoksessa liikutaan ruotsinsuomalaisissa piireissä, joissa kaikki tuntevat toisensa. Tekijän aiempien teosten tapaan romaanissa nousevat esille osin koomisin sävyin ruotsinsuomalaisten identiteettiongelmat uudessa kotimaassaan. Hakkarainen punoo rikosjuonta taitavasti, joskin henkilökuvausten psykologiassa ylitetään välillä uskottavuuden rajoja. *Outi Oja*

Susanna Alakoski: Dotterdottern (Natur & Kultur, 2024)

Tredje delen i Alakoskis bomullssvit. Vi har hunnit fram till 1970- och 80-talet. Tekoindustrin är på utdöende och Greta och hennes arbetskamrater kämpar i motvind. I centrum i boken står dottern Kathrine, som drömmer om Europa och värjer sig mot bomullen och allt finskt som hon skäms över. Bärande teman är frihetslängtan och männens makt. *Marjut Hökberg*

Kolmas osa Alakosken puuvillakronikaa. Olemme ehtineet 1970- ja 80-luvulle. Tekstiili- ja vaatetusteollisuus on hiipumassa, ja Greta ja hänen työkaverinsa taistelevat vastatuuleen. Kirjan keskeinen henkilö on tytär Kathrine, joka unelmoi Euroopasta ja pyristelee puuvillaa ja häpeämäänsä suomalaisuutta vastaan. Kantavina teemoina ovat vapaudenkaipuu ja miesten valta. *Marjut Hökberg*

Thella Johnson: Fred (Nordstedts, 2023) / Rauha (Johnny Kniga, 2024)

Radiojournalisten och musikern Thella Jonssons debutroman är egensinnig och mångbottnad. Snårigheten ställer krav på läsaren samtidigt som man fascineras av finska företeelser som involverar alla sinnen: abstrakta konstverk, låtar av den kände Tapani Kansa och en Pavlova-version av Runebergstårta, liksom salmiakkikossu – samt förbluffas av alla vändningar och övernaturliga företeelser. Många spännande personbeskrivningar stannar kvar i minnet.

Liisa Paavilainen

Radiotoimittajana ja muusikkona tunnettu Thella Jonsson on kirjoittanut omapäisen esikoisromaanin, jonka selittelevä kertomatapa vaatii hieman kärsivällisyyttä. Samalla kirja tarjoaa kuvauksia suomalaisista ilmiöistä kaikilla aisteilla: abstraktista taiteesta kaikkien tuntemaan Tapani Kansan lauluihin, pavlovalaisesta Runebergin tortusta salmiakkikossuun. Lukija kohtaa yliluonnollisia ilmiöitä ja ällistyttyviä käännteitä eikä vähiten monia mieleenpainuvia henkilöitä.

Liisa Paavilainen

Översättningar från finska till svenska | Käännökset suomesta ruotsiksi

---

Juhani Karila:
Att fånga en liten gädda
Översättning: Emil Johansson
(Bookstrap, 2024)

Iida Rauma:
Förstörelse
Översättning: Janina Orlov
(Rámus Förlag, 2024)

Sofi Oksanen:
I samma flod. Putins krig mot kvinnorna
Översättning: Camilla Frostell
(Albert Bonniers Förlag, 2024)

Max Seeck:
De föräldralösa barnens ö
Översättning: Bo Samuelsson
(Albert Bonniers Förlag, 2024)

Kontaktuppgifter | Yhteystietoja

Nästan alla böcker på listan hittar man i nätbokhandel, till exempel Adlibris, **www.adlibris.se**.

Den finska bokhandeln i Stockholm, **www.kirjakulttuuri.se**, har ett bra utbud av sverigefinsk litteratur och de säljer även verk som inte säljs annanstans.

Boklistorna finns på Finlandsinstitutets webbsida, **www.finlandsinstitutet.se/biblioteket**.

Har du funderingar eller vill ge feedback på listan, är du välkommen att mejla till **bibliotek@finlandsinstitutet.se**.

Lähes kaikki listan kirjat löytyvät netti-kirjakaupoista, esimerkiksi Adlibriksestä, **www.adlibris.se**.

Tukholman suomalaisella kirjakaupalla, **www.kirjakulttuuri.se**, on hyvä valikoima ruotsinsuomalaista kirjallisuutta, myös teoksia, joita ei ole muualta ostettavissa.

Kirjalistamme ovat Suomen instituutin verkkosivustolla, **www.finlandsinstitutet.se/kirjasto**.

Jos sinulla on kysyttävää tai haluat antaa meille listaan liittyvää palautetta, lähetä sähköpostia osoitteeseen **bibliotek@finlandsinstitutet.se**.